

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon šte. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Insertni oddelki: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za tuzemstvo 50 din.

Uradništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Razveseljivi pojavi

Pisali smo že o prebujajočem se ču-
tu odgovornosti pri naši napredni mla-
dini za vse, kar je povezano z našim
obstojem in razvojem. Označili smo ta
pojavi za razveseljivi in izrazili željo, naj
bi se ta čut odgovornosti pokazal pred-
vsem v snovanju in v delu naše mla-
dine. Kot prvi pozitivni pojav na tej poti
smo obeležili program, ki ga je pred
meseči izdala mladina JNS. Politična,
socialna in gospodarska načela, ki so
zbrana v posebni knjižici, izdani kot
okrožnici OJNS, nam poleg čute odgo-
vornosti za preudarno delo v današnjih
dneh odkrivajo tudi smisel te mladine
za velika sodobna vprašanja, ki jih po-
stavlja v ospredje razvoj v svetu. Po-
sebna odlika teh načel pa je velika do-
movinska ljubezen, ki veže in jih. Do-
movina, edinost, napredek — to so tri
zdrava gesla te naše mladine. V seda-
njih časih so nam ta vodila potrebna
bolj ko kdajkoli.

Temu razveseljivemu pojavu pa se je
kmalu nato pridružil še drug, nič manj
pomemben pojav. Iz spoznanja, da za-
htevajo sedanje razmere pri nas doma
in v svetu zbiranje vseh pozitivnih sil
za vse preizkušnje, ki bi nas mogle do-
leteti, je vznikla formalna pobuda za
povezovanje mladih naprednih sil v Slo-
veniji v delovno skupnost. Pravimo samo
formalna, kajti čeprav je akcija za
to izšla iz dela naše napredne mladine,
je dejansko odgovarjala splošnemu raz-
porejenosti, zlasti razpoloženju našega
podeželja. Bila je tako rekoč »v zraku«,
od koder jo je bilo treba samo še posta-
viti na realna tla njenega uresničenja.
Prizadevanja, ki so šla v to smer, so
od vsega začetka naletela na primerno
ozračje, v katerem so bili plemeniti na-
pori končno poplačani s prvim uspehom.

Mladina se v svoji akciji za poveza-
nost vseh naprednih sil v Sloveniji v
delovni skupnosti, zamišljena na osnovi
sodelovanja delavnih in sposobnih po-
sameznikov iz vseh naprednih skupin
ni omejevala na iskanje dnevno-političnih
kompromisov in stičnih točk za nepo-
sredno politično delo, temveč si je
zastavila težo, a koristnejšo nalogo, da
postopoma — v izmenjavi misli vidnejših
predstavnikov naprednih političnih skup-
nin — začrtati vsaj osnovne smernice
skupnega načelnega gledanja na vsa
sodobna vprašanja. Razume se samo
po sebi, da je mogel biti plod teh na-
čelnih prizadevanj samo kompromisne-
ga značaja, toda končni rezultat je po-
kazal, da je tudi to dosegljiv cilj, ako
je dovolj dobre volje in prizadevnosti
na vseh straneh za podreditvijo vseh lo-
čenih interesov skupnim interesom, ka-
kor to zahtevajo današnje posebne raz-
mere.

Po skupnih naporih v to smer je
predstavnikom več naprednih politič-
nih skupin končno uspelo, da so se 25.
januarja letošnjega leta zedinili kot po-
samezniki na skupnem proglasu za iav-
nost, ki je bil objavljen v januarski
številki naše znane kulturne in social-
ne revije »Misel in delo«. V tem smo
videli nov razveseljiv pojav. Revija, ki
se je že v dveh zadnjih številkah svoja
ga prejšnjega letnika odkrito izrekla za
prezadevanja naše napredne mladine,
se je kot duhovni forum in publicistič-
ni organ, toda izven neposredne akcije
postavila v službo ideji, ki prav gotovo
odgovarja razpoloženju ogromne več-
nine vsega našega naprednega življa
v Sloveniji. S tem je ta naša odlična re-
vija storila največjo uslugo zamisli, ki
bo ob strani konkretnih prizadevanj
za čim tesnejšo povezanost vseh napred-
nih političnih sil v Sloveniji ožarjena
kot živa potreba naših dni, in to ne
glede na konkretne rezultate in ne da
bi se bilo treba reviji spuščati tudi v
akcijo samo, ki jo povsem prepušča
drugim, za to poklicanim činiteljem.
V tem se nam še posebej odkriva zgo-
dovinski pomen pobude, ki je izšla iz
naše napredne mladine. Kakor bo njena
konkretna akcija imela svoje posebne
forume in svoja posebna torišča ude-
stevovanja, tako bo na drugi strani ime-
la misel svoje zatočišče v reviji, ki ji
hoče odslej služiti.

Zato je bilo gotovo modro, ako je bil
proglas predstavnikov naprednih politič-
nih skupin, ki so se doslej sporazume-
li, objavljen najprej v reviji »Misel
in delo«. Iz njega posnemamo nekaj mi-
sli tudi za širšo javnost. Mladina čuti,
da se »na prelomu med dvema doba-
ma pripravila v svetu nov, pravičnejši
red«, poudarja pa, da more biti »ta
red novega življenja med narodi in po-
samezniki osnovan le na večnih nra-
vnih zakonih enake pravice za vse ter
na vzajemnih dolžnostih in skupnih na-
lagah človeštva«. Zato se more uvelja-
viti »le po prostovoljnem pristanku
vseh«, k njegovemu oblikovanju pa
mora biti »vsak narod poklican«. To
zgodovinsko poslanstvo pa tudi nam
nalaga, da smo »notranje trdno pove-
zani in duhovno strnjeni ter pripravi-
ljeni na skrajne žrtve«.

Proglas se nato izreka za obnovo de-
mokratičnega načela, da izvira vsa ob-
last od naroda, zahteva pa za demokra-
cijo trdno socialno in gospodarsko po-
dalgo. Pri urejanju socialnih odnosov je
treba postaviti delo za osnovno družbe-
no vrednoto. Vse gmotne dobrine mo-

Franco - Mussolini - Petain

Nekontrolirane ameriške vesti o ozadju in namenu sestanka vodje španije generala Franca z Mussolinijem in maršalom Petainom

Vichy, 12. febr. s. (Columbia B. S.)
Maršal Petain je davi ob 8.43 dospel s
posebnim vlakom v Cannes, kjer se bo
najbrže jutri sestel z vodjo Španije, ge-
neralom Francem. Danes sta odpotovala
v Cannes tudi podpredsednik vlade admi-
ral Darlan, ki bo prav tako prisostvoval
sestanku ter notranji minister Peyrouton,
ki bo osebno nadziral vse izredno stroge
varnostne ukrepe o priliki sestanka. Vsa
okolica Cannesa bo jutri popolnoma za-
prta za promet in niti inozemski novinarji
ni bodo imeli dostopa.

Ko je general Franco potoval včeraj
preko francoskega ozemlja v Italijo, je
bilo opaženo, da je v njegovem spremstvu
večje število višjih oficirjev španske vojs-
ke.

Vichy, 12. febr. p. Zvedelo se je, da se
je general Franco sestel danes na franco-
ski rivieri z maršalom Petainom. Sestan-
ku sta prisostvovala tudi španski zunanji
minister Serrano Suner in podpredsednik
francoske vlade ter zunanji minister admi-
ral Darlan. Na pristojnem mestu niso
objavili nobenih podrobnosti o tem se-
stanku, temveč samo poudarjajo, da je
maršal Petain odšel na odhiti na riviero
in da je admiral Darlan odpotoval z njim
samo zaradi aktualnih političnih zadev, ki
so v zvezi z načrti francoske vlade.

Washington, 12. febr. o. (United Press).
General Franco bo bržkone odpotoval z le-
talom v Rim, kjer ga bo sprejel papež v
avdienci.

V primeru, če pogajanja med Francijo
in Italijo ne bodo uspela, bo zahteval Mus-
solini od maršala Petaina, naj Francija
dovoli prehod italijanskih čet preko neza-
sedanega francoskega ozemlja v Španijo.

Berlin, 12. febr. o. V berlinskih službe-
nih krogih ne dajejo nobenih pojasnili o
programu in namenu potovanja generala
Franca. Obenem demantirajo vesti, po ka-
terih naj bi prišel tudi v Nemčijo in se
sestel z vodilnimi osebnostmi nemške vlade.

Sestanke z Mussolinijem v severni Italiji?

New York, 12. febr. s. (Ass. Press.) Do
večera še ni prispelo nobeno zanesljivo po-
ročilo o sestanku med italijanskim mi-
nistrom predsednikom Mussolinijem in ge-
neralom Francem. Poročila iz diplomat-
skih krogov v Bernu pa so javljala, da sta
se Mussolini in Franco menda danes sesta-
la nekje v severozahodni Italiji.

Ameriška ugibanja o ozadju sestankov

New York, 12. febr. j. (Un. Press). Gle-
de ozadja obiska generala Franca v Itali-
ji prinašajo današnji ameriški listi najraz-
ličnejše informacije in radijski napoved-
valci ameriških radijskih družb širijo vsa-
kovrstne domneve o obisku generala Fran-
ca pri Mussoliniju, papežu Piju XII. in
maršalu Petainu. Vse te informacije pa si
tako nasprotujejo, da si na njih podlagi ni
mogoče ustvariti nikake vsaj približno to-
čne sode. Domneve posameznih ekstremnih
komentarjev se gibljejo med možnostjo
sklenitve premirja med Italijo in Veliko
Britanijo ter med možnostjo skorajšnjega
nemškega prodora preko Gibraltarja v Afri-
ko. Tako na primer poroča dopisnik BBC
iz Vichyja poudarja, da se bo Francovo po-
tovanje v Italijo verjetno končalo s sko-
rajšnjo sklenitvijo premirja med Italijo in
Veliko Britanijo. General Franco in maršal
Petain da sta pogovorniki posredovalni ose-
bnosti, ki se bosta nekje v južni Franciji
sestala z opolnomočenimi zastopniki Itali-
je o odnosu Anglije.

Dopisnik lista »New York Times« poro-
ča poudarja iz Vichyja, da so se tamkaj raz-
širile govorice, da bosta general Franco in
Mussolini na sestanku v Italiji razpravljala
o predlogih, na podlagi katerih bi Španija
in Francija pričeli posredovati za ure-
ditev sedanjega evropskega spora. Dopisnik
lista »New York News« prav tako poroča
iz Vichyja, da se pripravljajo nova splošna
mirovna ofenziva, ki ima v načrtu ustavi-
tev sovražnosti na vseh evropskih in afri-
ških bojiščih, ali v skrajnem primeru vsaj
premirje v sredozemskem prostoru.

K vsem tem informacijam ameriške in-
formacijske službe pripominjajo na mero-
dajnem mestu v Londonu, da jih ni mogo-
če kontrolirati. Po mnenju Londona so vse
te vesti čisto spekulativne narave in jih je
zaradi tega treba sprejemati z vso rezervno.

rajo služiti le občin narodnim koristim.
Gospodarstvo se mora spremeniti v na-
črtno gospodarjenje za skupnost, pri
čemer naj se pri nas s pridom uporabi
zadružna misel. Naša vas naj postane
činitelj javnega življenja.

Proglas izraža nadalje prepričanje,
da zorijo enaka spoznanja tudi med
Hrvti in Srbi, ugotavlja, da nam edino
naša Jugoslavija kot narodna država
jamči naš obstoj ter izraža željo,
naj bi bil sporazum z dne 26. avgusta
1939 »srečen začetek končne ureditve
naših notranjih razmer«. Delo na vsem
tem pa čaka zlasti mlajši rod, na kate-
rem leži teža visokega poslanstva in
zgodovinskih odločitev v očitnih sme-
reh. V ta namen so se mladi predstavi-
niki več naprednih političnih skupin
odločili za sodelovanje v delovni skup-
nosti, ki bo v svoji prvi fazi družila
poedince iz vseh skupin, ki hočejo za-

New York, 12. febr. s. (Columbia B. S.)
Ameriška poročila iz Vichyja ki so javljala
oči, da sta sestanka Mussolini—Franco
in Petain—Franco v zvezi z možnostjo
sklenitve premirja med Anglijo in Italijo,
so bila danes demantirana z uradnih mest
v Rimu, Berlinu in Londonu.

Demanti iz Rima

Rim, 12. februarja. AA. (DNB) Neka
ameriška časnikarska agencija je objavila
poročilo, da bo med Italijo in Anglijo že
danes podpisano premirje. V italijanskih
političnih krogih smatrajo to poročilo za
smešno in brez vsake podlage. Objavlja-
nje takšnih poročil smatrajo kot popolno
nepoznanje italijanske politike.

Latinski blok?

London, 12. febr. s. (United Press) Ne-
kateri angleški krogi izražajo domnevo,
da so sestanki generala Franca z mi-
nistrom predsednikom Mussolinijem in
maršalom Petainom v zvezi z možnostjo
formiranja bloka latinskih držav, ki bi
obsegal Italijo, Francijo in Španijo. Baje
se za tak blok zavzemata zlasti generala
Weygand in Huntzinger.

Kaj pravi London

London, 12. febr. s. (Columbia B. S.) V
uradnih angleških krogih izjavljajo, da
sploh za bližnjo bodočnost ni videti no-
bene možnosti, da bi se pričela pogajanja
za premirje med Anglijo in Italijo.

Pač pa je slišati nekaj drugih angleških
razlag o možni svrhi sestankov med Mus-
solinijem in generalom Francem ter med
maršalom Petainom in generalom Fran-
com. Ena verzija pravi, da bo morda Ita-
lija naprosila Španijo za pomoč v vojni,
kot povračilo za italijansko pomoč v špan-
ski državljanski vojni. »Times« zavrača
možnost, da bi Španija na tak predlog
pristala ter pravi, da Španija ni hotela
iti v vojno niti v trenutku, ko je bil voja-
ški položaj Nemčije in Italije ugodnejši
nego sedaj. V angleških krogih govore tu-
di o možnosti, da bo Nemčija zaprosila
Španijo za prost prehod svoje vojske pre-
ko Španije za napad proti Gibraltarju. V
zvezi s tako možnostjo naj bi bil tudi se-
stank Petain—Franco, ker bi potem tudi
Francija dovolila prehod nemški vojski
preko svojega ozemlja v Španijo.

London, 12. febr. j. (Reuter) Glede na
vsakovrstne od tuje propagande razširje-
ne informacije, češ da je Velika Britanija
pripravljena sprejeti posredovanje kakke
tude države za ureditev spora med An-
glijo in Italijo, ima diplomatski svetnik
Reuterjeve agencije, Fergus J. Fergusson,
avtentične informacije iz angleških vlad-
nih krogov, ki jih je mogoče zgostiti v na-
slednjo obliko: »Vojna proti Italiji se na-
daljuje in sicer prej z naraščajočo kakor
pa z upadajočo dinamiko.« S tem odlo-
nim izrekom so Reuterjevemu diplomati-
skemu svetniku v vladnih krogih pojasn-
ili stališče, ki ga zavzema London do
zgoraj omenjenih govorov.

V angleških službenih krogih nikakor
tudi niso prepričani, da bi bil tudi Mus-
solini sam že pripravljen končati sedanjo
vojno. Bolj verjetno je, da je sestank
med generalom Francem in Mussolinijem
rodila želja slednjega, da bi si kakorkoli
pridobil nove pomoči za svojo vojno z
Anglijo. V tej zvezi je možnost, da se bo
na sestanku govorilo morda tudi o Gibraltarju,
ali celo o kakem sodelovanju špan-
ske tujske legije v prid Italiji. Na mero-
dajnem mestu v Londonu pa prevladuje
naziranje, da je general Franco že ob
prejšnjih prilikah večkrat dokazal svojo
odločnost, da tudi v bodoče ohrani Špani-
jo v miru.

Kar se tiče sestanka med generalom
Francem in maršalom Petainom, mu pri-
pisujejo v angleških krogih manjšo važ-
nost, ter ga tolmačijo bolj kot vidljivost
ni obisk šefa španske države pri starem
maršalu, s katerim ga družijo prijateljske
vezi.

Z vsem poudarkom je treba torej, kakor
zatrjujejo v Londonu, še enkrat ugotoviti:
Velika Britanija ni stavila Italiji nikake-
ga predloga ter tudi nima namena dati v
tem pogledu kako pobudo. Kar se tiče
možnih rezultatov sestanka generala Franca v Ita-
liji, ni verjetno, da bi prišlo do izrazitej-
šega sodelovanja Španije v politiki držav
osi. General Franco ima danes manj raz-

loga kakor kdaj poprej, spuščati se v ka-
ko vojno avanturo.

Švicarske domneve

Bern, 12. febr. j. (United Press) Tudi
švicarski listi objavljajo razne domneve o
ciljih obiska generala Franca in španske-
ga zunanjega ministra Serrana Sunerja v
Italiji. Splošno mnenje švicarskega tiska
je, da razne iz ameriških virov izvirajoče
informacije o nekem mirovnem posredova-
nju zadostne verjetnosti, ker je glede na
najnovejši razvoj položaja v vojni med
Italijo in Veliko Britanijo prav malo ver-
jetno, da bi bila ena ali druga stran pri-
pravičena zaključiti vojno v sedanji fazi.
List »Gazette de Lausanne« smatra za bolj
verjetno, da je potovanje španskih držav-

nikov v Italijo v zvezi s prizadevanjem
držav osi, dobiti od Španije v kakršnikoli
obliki podporo za nadaljevanje vojaške ak-
cije. Po mnenju tega lista pa bo general
Franco, čegar naziranje o sedanji evropski
vojni je dovolj znano, Mussoliniju pač iz-
razil simpatije Španije, hkrati pa mu tudi
ponovno raztolmačil, zakaj je Španija pri-
siljena, da ostane nevtralna.

Budimpešta, 12. febr. p. V budimpeštan-
skih političnih krogih ugotavljajo, da je
na delu ves diplomatski stroj bojujočih
se držav. Mnogo komentirajo zlasti poto-
vanje generala Franca v Italijo. V pouče-
nih berlinskih krogih izjavljajo, da ni tre-
ba računati z možnostjo vstopa Španije
v vojno in da so vesti v tem pogledu ten-
denčne.

Možnost vkorakanja nemških čet v Bolgarijo

Sofijska »Zora« pravi, da bi Bolgarija izvršila samo-
mor, če bi se uprla morebitnemu nemškemu vkorakanju

London, 12. febr. s. (Reuter) Danes je
došlo poročilo, da je včeraj prispelo v Bol-
garijo zopet precej nemških vojaških letal.
Vsa bolgarska letališča so v upravi nem-
škega letalskega osebja. Po Dunavu je pri-
spelo tudi nekaj nemških tankov, ki so bili
izkranci v bolgarskih pristaniščih.

Bolgarske bojzani

Sofija, 12. febr. s. (Columbia B. S.) Li-
sti, ki so znani po svojih zvezah s totali-
tarnimi državami, izražajo danes bojazen,
da bi Anglija prekršila bolgarsko nevtral-
nost s tem, da bi angleška letala preletela
bolgarsko ozemlje ter izvedla napade na ru-
munska petrolejska ležišča.

Razgovor Popova z italijanskim poslanikom

Sofija, 12. febr. s. (Columbia B. S.) Zu-
nanji minister Popov je imel danes daljši
razgovor z italijanskim poslanikom pri bol-
garski vladi. Domnevajo, da je razgovor v
zvezi z najnovejšim razvojem mednarodne-
ga položaja, v kolikor se tiče Bolgarije.

Sofija, 12. febr. br. (SDA.) V tukajšnjih
diplomatskih krogih pripisujejo današnje-
mu dolgemu razgovoru bolgarskega zuna-
njega ministra Popova z italijanskim po-
slanikom velik pomen. Razpravljajo o
mednarodnem položaju, tudi današnji bol-
garski listi poudarjajo, da želi ostati Bol-
garija v sedanji vojni nevtralna.

Pozornost pa je zbudilo pisanje sofijske
»Zore«, ki naglašja, da v Bolgariji doslej ni
nemških čet. Če pa bi kdo zahteval od Bol-
garije, piše dalje, da bi se uprla Nemčiji,
potem je to prav toliko, kakor če bi zahte-
val, da Bolgarija sama izvrši samomor. Ta
način tolmačenja mednarodnega položaja je
zbudil tem večjo pozornost, ker je to prvi
primer, da bolgarski listi namiguje na mož-
nost vkorakanja nemških čet v Bolgarijo,
čemer pa se Bolgarija, sodeč po takem pi-
sanju vodilnega sofijskega lista, ne bi upi-
rala.

Ameriški protest

Sofija, 12. febr. s. (Columbia B. S.)
Ameriški poslanik je vložil danes pri zu-
nanjem ministru Popovu oster protest,
ker je bolgarska policija odvzela nekemu
amerškemu diplomatskemu kurirju med
Carigradom in Sofijo diplomatski pti-
list. Kurir je kljub temu nadaljeval svo-
jo pot.

Belgija prekinila odnose z Rumunijo

London, 12. febr. j. (Ass. Press). Bel-
gijska vlada v Londonu se je odločila, da
odpokliče svojega poslanika iz Bukarešte.
Belgijski poslanik Viconte du Parc
bo brez odloga zapustil Rumunijo.

Boji v Albaniji

Nekje v Italiji, 12. febr. AA. (Stefani)
250. uradno poročilo glavnega stana ita-
ljanske vojske pravi:

Na grškem bojišču boji patrolj in ude-
stevovanje artilerije. Pri letalskih bojih, ki
so se zadnje dni odigrali v Albaniji, se je
zlasti odlikovala četrta eskadrila, ki je s
svojimi stalnimi in učinkovitimi zmago-
vitimi poleti popirala vojsko pri njenih ope-
racijah. Včeraj so skupine letal bombardirale
z bombami težkega in malega kalibra
ter obisipavale s strojniškim ognjem sovraž-
nikove prometne zveze, obrambne naprave
in čete. Zadeti so bili tudi vojaški cilji v
Prevezi in Larisi. Lovska letala so napadla
letališča pri Janini in na tleh ušila 18 le-
tal vrste »Gloucester«. Dve letali, ki sta
skušali preprečiti napad naših lovcev, sta
bili sestreljeni. Eno naše letalo se ni vrni-
lo, toda letalec se je rešil s padalom.

Atena, 12. febr. s. (Columbia B. S.) Po
grških informacijah so Italijani na bojišču
pri Albaniji dobili nova ojačenja ter so
izvedli zopet več napadov. Zlasti je bil mo-
čan nov italijanski napad na severnem sek-
torju bojišča. Grško težko topništvo sedaj
stalno obstreljuje področje severno od Pod-
gradca. Prav tako so izvršili Italijani napa-
de v dolini reke Skumbi, v dolini Devolija

in pri Tepeleniju, ki pa so bili vsi napadi
odbiti. Grki javljajo, da so Italijani v teku
enega mesca izvršili nič manj nego 46
večjih napadov na grške postojanke, toda
brez uspeha.

Opaženo je, da se zadnje čase živahnjeje
udejstvuje na bojišču italijansko letalstvo.
Včeraj so italijanska letala bombardirala
med drugim Korico. Dve letali sta bili pri
tem sestreljeni. Šest italijanskih letalcev,
ki so se rešili s padali, je bilo ujetih.

Atena, 12. febr. AA. (At. ag.) Uradno
poročilo št. 108 glavnega stana grške vojs-
ke pravi:

Čez dan krajevno delovanje patrol in
topništva. Naše letalstvo je sestrelilo eno
sovražno letalo.
Uradno poročilo ministrstva za notranjo
varnost pravi, da so sovražna letala letela
nad notranjostjo Grčije. Metala so bombe
v okolici Janine in je bilo tam ubitih nekaj
poljedelskih delavcev. Več oseb je bilo ra-
nenih. Letala so metala bombe tudi na
Prevezo, kjer je bilo malo žrtev med civil-
nim prebivalstvom. V Letrinu je škoda
neznamna, prav tako v korintski pokrajini.
Letala so napadla tudi Pirej, Grških
žrtev pa ni bilo in je stvarna škoda nezna-
na.

Vojne operacije v Afriki

Dočim se bijejo srditi boji med angleško in italijansko vojsko pri Kerenu v Eritreji, pa je nastal v angleški ofenzivi v Libiji zastoj

London, 12. febr. s. (Reuter). O položaju na bojiščih v Afriki dajejo v merodajnih angleških vojaških krogih naslednje informacije:

V Libiji nadaljujejo angleške čete s čiščenjem vojnega področja južno od Bengazije. Med tem postaja vedno težavnejši položaj italijanske posadke v izolirani oazi Džarabub. Angleške čete doslej še niso izvedle nobenega napada na to oazo, pač pa so poskrbele, da je italijanski posadki odrezana vsaka možnost umika in je tudi popolnoma izključeno, da bi posadka prešla ojačenje.

V Eritreji angleške čete napredujejo tudi s severa ob obali Rdečega morja ter so sedaj okoli 200 km oddaljene v tej smeri od Masaua. Prav tako napredujejo angleške čete s sudansko-eritrejske meje od obale Rdečega morja v notranjost Eritreje. Glavni udarec v Eritreji pa je trenutno namenjen Kerenu, proti kateremu prodirajo Angličani sedaj z zapada. V operacijah pred Kerenom igrajo najvažnejšo vlogo indijske čete, ki so se izredno dobro prilagodile težkemu goratemu terenu, ter so zavzele v bojih zadnjih dni že dve važni gorski postojanki, kljub močnemu strojniškemu ognju sovražnika.

Tretja angleška kolona v Eritreji, ki prodira dalje proti jugu, je zonet napredovala ter se nahaja samo še 100 km od Asmare, potem ko je zavzela neko novo italijansko postojanko. Vse te tri angleške vojske prodirajo koncentrično v smeri proti Asmaru.

Velike uspehe je v Eritreji doseglo angleško letalstvo. Poročevalci na bojišču javljajo, da so Angličani že doslej uničili v Eritreji okoli 60 italijanskih letal, večina ob priliki napadov na italijanska letališča. K tem letalom je treba dodati še večje število aparatov, ki so bili težje poškodovani. V letalskih operacijah nad Eritrejo skoro ni več opaziti italijanskih letal, čeravno razpolagajo Italijani v Kerenu z zelo dobrimi letališči, ki ima tudi močno protiletalsko obrambo.

Kairo, 12. febr. j. (Reuter). Angleške čete v Eritreji nezaudarno napredujejo vzdolž morške obale v smeri Mersa Takla. Točka, ki so jo že dosegli prednje angleške čete, leži 50 do 60 km od meje ter približno 200 km oddaljena od Masaua. Angleški vojaški krogi, ki ugotavljajo ta veliki napredok ofenzive v Eritreji, pritožujejo, da se operacije proti Kerenu nadaljujejo, vendar glede na močno obrambo, ki jo nudijo Italijani na tej dobro utrjeni postojanki, ni še računati, da bi bil Keren že neposredno pred padcem. Angleške čete se morajo tamkaj boriti z velikimi težavami zlasti kar se tiče dovažanja rezerv hrane in vojnega materiala.

Angleško službeno vojno poročilo

Kairo, 12. febr. s. (Reuter). Poveljstvo angleške vojske na Bliznjem vzhodu javlja v svojem današnjem službenem poročilu:

Libija: Ničesar važnega ni poročati. Eritreja: Naše čete, ki operirajo s severa, so zasedle Elgheno. Zajele so pri tem več ujetnikov in vojaške opreme. Napredovanje se nadaljuje.

Operacije v ozemlju pri Kerenu se dobro razvijajo. Kolona angleške vojske, ki operira proti jugu, se nadalje prodira v sovražno ozemlje. Doslej je bilo 80 sovražnih topov zajetih ali uničenih na tej fronti. Druga fronte: Nobene spremembe v položaju.

Upor v južni Libiji

London, 12. febr. j. (A.P.I.). V generalnem štabu armade »svobodne Francije« nimajo nikakih poročil o vojaških operacijah v Ghadamesu, o katerih je bilo javljeno iz Vichyja. Člani generalnega štaba smatrajo vesti o nekih vojaških akcijah »svobodnih francoskih čet« na področju Čadskega jezera za zelo neverjetne. Tudi v primeru, da bi vojaške kolone ob Čadskem jezeru res prišlele kako ofenzivno akcijo, je uspeh take akcije skoraj neverjeten, če samo glede na velikanske razdalje, ki bi jih morale v tem primeru premagati francoske čete. Še sama ofenziva proti Kufri bi pomenila nenavaden vojaški podvig, a razdalja do Ghadamesa je dvakrat večja kot pot do Kufre. Zaradi tega je bolj verjetno, da gre tu za samostojne podvige južnoafriških oziroma tuniških vstajen, ki so v sedanjih ugodnih prilikah pričeli morda vojaške napade na svojo pest, kakor jih je svoječasno izvrševal polkovnik Doman Amourzouk. Verjetno je, da skušajo uporniki izkoristiti položaj italijanske armade ter se z njim okoristiti na ta način, da bi si prisvojili kaj vojnega plena.

Velika agilnost angleških letal

Kairo, 12. febr. s. (Reuter). Poveljstvo angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu javlja v svojem današnjem službenem poročilu:

Na letališču v Benini pri Bengaziju je našla angleška vojska 86 sovražnih letal, ki so bila ob priliki prejšnjih angleških letalskih napadov tako poškodovana, da so neuporabna. Med njimi je bil tudi en nemški bombnik tipa Heinkel 111 in eden tipa Junkers 88.

V noči od ponedeljka na torek so bombniki vojnega letalstva izvedli nov močan napad na dve sovražni letališči na otoku Rodu. Z nizke višine je bilo napadeno letališče v Marizi. Bombe so zadele med hangarje in upravna poslopja. V Calatu so bili povzročeni požari na treh sovražnih letalnih letališčih. Prav tako je nastalo več požarov v okolici. Dve letali sta se spustili nizko nad letališče ter sta orstreljevali objekte s strojnimi.

Iste noči je bilo napadeno letališče v Catani in Siciliji. Bombe so zadele vzletišča in letalska poslopja. Nastale so velike eksplozije. Letala so napadla letališče tudi s strojnimi. Protiletalska obramba pri tem napadu je bila močna. V akciji je bilo mnogo protiletalskih topov in žarometov. V Albaniji so večer angleška letala izvedla nov uspešen napad na Tepeleni. Prav

tako so bila bombardirana vojaška skladišča na cesti severozapadno od Tepelenja.

V Eritreji so angleški bombniki ponovno napadli sovražne motorne transporte na cesti med Kerenom in Asmaro. Obstreljevali so cesto tudi s strojnimi. Severovzhodno od Kerena je bil izveden napad na veliko sovražno skladišče vojnega materiala. Južnoafriška lovka letala so v ponedeljek v letalski bitki s pet sovražnimi lovci tipa CR 42 nad Asmaro sestrelila dve sovražni letali.

V Abesiniji so večer južnoafriški angleški bombniki napadli vojaško letališče v Adis Abebi. Bombe so direktno pogodile več zgradb na letališču in več hangarjev. Povzročeni so bili požari.

V ponedeljek so južnoafriški bombniki izvedli enega najhujših napadov na vojaško letališče v Afmadu v Italijanski Somaliji. Več bomb je direktno pogodilo cilj.

Z vseh teh operacij pogrešajo eno samo angleško letalo.

Povratek vojnih ladij v Gibraltar

Clermond-Ferrand, 12. febr. AA. Havas. Britanska eskadra, ki jo tvorijo matična

Italijanska poročila

Boji v Eritreji — Uspeh angleškega motoriziranega oddelka v Italijanski Somaliji

Nekje v Italiji, 12. febr. AA. (Stefani.) 250. poročilo italijanskega glavnega stana pravi:

V severni Afriki ni novoga. V Vzhodni Afriki so se na odseku pri Kerenu razvijali večer srditi boji ob sodelovanju letalstva z obeh strani.

Sovražnikov mehanizirani oddelki, ki so ga podpirala letala je zavzel Afmadu v Somaliji.

V Keniji je naša protiletalska obramba sestrelila 9. in 10. februarja štiri letala. Eno letalo tipa »Gloucester« je bilo zbito na tla v Sudanu.

Sovražnik je napadel letališče v Adis Abebi. Bilo je pri tem 9 mrtvih, med njimi dva domačina, ter nekaj ranjenih. Tvarna škoda je zelo majhna. Nocoj so sovražnikova letala vrgla nekaj bomb na Catano niso pa prizadejala večje škode.

Maršal Graziani odpotoval v Rim?

Kairo, 12. febr. s. (Columbia B.S.) Iz Bengazija so se danes razširile nepotrdene vesti, da je maršal Graziani z letalom odpotoval iz Tripolisa v Rim.

»Vprašanje Libije še ni zaključeno«

Rim, 12. febr. AA. (Stefani.) »Corriere della Sera« piše o dogodkih, ki so privedli do angleškega napredovanja v Cirenaiki, in poudarja, da so se Italijani navdili, da ljubijo Libijo kakor svojo domovino, ker je resnično del Italije tako v čustvenem kakor tudi v evropskem oziru. Vse to potrjuje, da bo ona kmalu v vsej celoti zopet italijanska. Dasi je vzhodna Libija danes v tujih rokah, vendar Italijani to bolečino moško prenašajo in ne obupavajo, ampak jim to daje polet, da bi hitro pripravili maščevanje in ponovno osvojitve. Potem ko je opozoril na razloge, za-

ladja za letala »Arc Royale«, bojne ladje »Malaya«, »Renown« in »Sheffield«, dve križarki in več rušilcev, ki so sodelovali pri bombardiranju Genova, se je vrnila v Gibraltar. Zdi se, da je ena izmed križark dobila manjše poškodbe na poveljniškem mostu. Rušilci so pluli z veliko hitrostjo in so spustili umetno meglo, predno je eskadra zaplula v pristanišče. Za njimi je plul ostali del brodogra. Več vodnih letal, ki pripadajo tej eskadrili, je ščitilo operacijo. Dve angleški ladji, na katerih so bile čete in vojaške potrebnosti, sta tudi prispeli v Gibraltar.

Donovanovi razgovori v Egiptu

Beirut, 12. febr. AA. (DNB.) Polkovnik Donovan, ki se trenutno mudi v Egiptu, je večer obiskal angleško brodogra v vzhodnem delu Sredozemskega morja in je imel ob tej priliki daljši razgovor z glavnim poveljnikom angleškega brodogra v tem odseku. Nato se je Donovan vrnil v Kairo, kjer bo nadaljeval svoje razgovore z angleškimi in ameriškimi diplomatskimi krogi.

radj katerih se obramba ozemlja ni mogla priporočiti in se čete vzhodne Libije niso mogle združiti v onimi v zapadni Libiji, poudarja list, da je med obema puščava, ki sicer ni neprehodna, je pa obramba nemogoča. Vprašanje Libije še ni zaključeno in ni razlogov za obup glede zmage, ker so boji v Libiji izčrpali najboljše sovražne sile in jih vežejo daleč od ostalih odsekov, kjer bodo kmalu čutili vso težo njihove odsotnosti.

Manifestacije mladine v Italiji

Rim, 12. febr. AA. (Stefani.) V vsej Italiji so bile večer zopet manifestacije fašistične mladine in prebivalstva. Pri manifestacijah je prišla do izraza neomajna volja in vera v končno zmago, prav tako pa so se silili ostri protesti proti lažem, ki jih širi protifašistična propaganda. Povsod so vzklicali duceju, fašističnemu režimu in vodji Nemčije.

74 angleških letal sestreljenih

Rim, 12. februarja. AA. (DNB.) »Giornale d'Italia« piše o zadnjih štirih poročilih italijanskega vrhovnega poveljstva ter pravi, da sta v zadnjih štirih dneh italijansko letalstvo in protiletalska obramba sestrelila ali težko poškodovala 74 angleških letal, od katerih jih je bilo 32 sestreljenih pri spopadih v zraku, 9 da jih je zbita na tla protiletalska obramba, 33 pa da jih je bilo uničenih na tleh.

Italijanski parnik žrtev mine

New York, 12. febr. p. (Ass. Press) Na Sredozemskem morju je davi veliki italijanski luksuzni parnik »Conte Rosso« naletel na mino in se potopil.

Ameriška pomoč Angliji

Zaključna tajna razprava v zunanje-političnem odboru ameriškega senata

Washington, 12. febr. s. (Columbia B.S.) Zunanje-politični odbor senata je pričel danes v tajni seji zaključno razpravo o zakonskem osnutku za posojanje vojnega materiala Angliji in demokratskim državam.

Odobrenih je bilo 7 dodatkov k zakonskemu osnutku o posojanju vojnega materiala. So to izključno dodatki, ki so bili že odobreni v poslanski zbornici, ziroma je nanje v naprej pristala tudi vlada. Nekaj dodatnih predlogov opozicije je bilo odklonjenih, med njimi predlog, da bi morali šefi generalnih štabov najprej odobriti vsako odstopitev vojnega materiala.

Podrobnosti o seji odbora še niso na razpolago, ker je seja tajna. Washington, 12. febr. j. (A.R.) Na večerajšnji konferenci s predstavniki tujega tiska je bilo Roosevelt zastavljenih tudi nekaj vprašanj glede položaja na Daljnem vzhodu. Na vprašanje, ali bi morale Zedinjene države v primeru, da bi se na Pacifiku zapletle v vojno z Japonsko, omejiti svojo pomoč Angliji, je predsednik Roosevelt odgovoril, da je to zelo pogojno vprašanje, na katero pa vseeno odgovarja z brezpogojnim »ne«.

Na vprašanje nekega tujega novinarja, ali grozi skorajšnja vojna z Japonsko na Daljnem vzhodu, je Roosevelt to zanikal. Dodal pa je, da njegovo prejšnje zatrdilo, da Zedinjenim državam ne bi bilo treba zmanjšati pomoči Angliji, ako bi se tudi vnela vojna z Japonsko, velja samo za primer, da bi bile Zedinjene države »prisiljene« vstopiti v vojno z Japonsko. Na razna vprašanja, ali se bo Amerika odzvala Willkiejevemu predlogu, da bi bilo treba dodatno k 50 rušilec poslati zdaj mesečno je najmanj po 5 do 10 rušilec Angliji, je Roosevelt odvrnil, da se bo moral o tem predlogu še podrobneje posvetovati z Willkiejem. Dotlej ne more reči, kaj bodo Zedinjene države storile v tej smeri.

Washington, 12. februarja. AA. (DNB.) Pred senatnim odborom za zunanje zadeve je predsednik newyorške občine La Guardia priporočil, da naj se sprejme zakon o pomoči Angliji kot del narodnega programa za obrambo. Poudarjal je, da mora biti zakon sprejet iz čisto egoističnih razlogov. Hitler in Mussolini sta hotela razširiti svojo moč tudi izven Evrope. Ameriška plovba in južnoameriška trgovina bi takoj obrnila pozornost nase, če bi bila Anglija poražena, ali pa, če bi bil sklenjen mir. V letu 1942. bo Amerika varna pred

Angleži računajo z vdorom na dveh točkah

Po mnenju vojaških krogov prihajati v poštev zapadna obala Irske in pa obala pri Plymouthu

London, 12. febr. j. (Unit. Press). Angleški listi se še zmerom obirno bavijo s pričakovanim nemškim vdorom v Anglijo ter objavljajo v tej zvezi vsakovrstna mišljenja zlasti iz vrst vojaških strokovnjakov. Po mnenju angleških vojaških strategov bodo Nemci poizkušali vdor — ako sploh pride do njega, najbolj verjetno na dveh točkah: ali na zapadni obali Irske, ali pa na obalnem odseku pri Plymouthu v južni Angliji. Po mnenju večine vojaških izvedencev je druga varianta bolj verjetna, ker bi se tam Nemci v večji meri lahko poslužili zaščite svojega letalstva, kakor tudi mornarice in podmorniškega brodogra, ki bi lahko nastopalo v neprimerno večjem številu, kakor pa na zapadni irski obali.

Napadi manjšega obsega na Anglijo

London, 12. febr. j. (Ass. Press). Delavnost nemškega letalstva nad Anglijo je preteklo noč odinotno zaradi zelo slabih vremenskih prilik spet nekoliko zastala in je bila znatno manjša, kakor v noči od ponedeljka na torek. V torek zvečer so se le nesamezna nemška letala pojavila nad obalnim pasom vzhodne in jugovzhodne Anglije. Nekoliko večje skupine nemških letal so preletele jugovzhodno angleško obalo šele danes v zgodnjih jutranjih urah. V Londonu je bil dan letalski alarm, ki je trajal do zore. Nemška letala so vrgla na londonsko področje manjše število žigalnih in rušilnih bomb, ki so povzročile samo malenkostno škodo na privatnih zgradbah. Tudi število človeških žrtev je prav malenkostno. Nekaj bomb je bilo vrženih tudi na razne daleč narazen ležeče cilje v jugovzhodni in južni Angliji, toda brez uspeha.

Bombniški poset vsem zasedenim državam

London, 12. febr. s. (Reuter). Angleško letalstvo je tudi v noči od torika na sredo nadaljevalo s svojimi napadi na Nemčijo ter zasedene pokrajine. Dasi so bili napadi zaradi neugodnih vremenskih razmer manjšega obsega, kakor prejšnje noči, so morajo vendar smatrati kot zelo uspešni. Poročilo letalskega ministrstva o teh napadih ugotavlja, da je bilo vreme nad zapadno Evropo za polete skrajno ugodno. Navzile temu so skupine bombnikov letalskega in obalnega poveljstva dosegle določene cilje tako v severozapadni Nemčiji, kakor tudi na Holandskem. Norveškem in Danskem. Manjše skupine bombnikov so napadle industrijske cilje v Bremen in okolici, kjer so bile povzročene velike eksplozije in so bili zanetni požari. Nadalje so angleški bombniki ponovno obiskali Hannover ter k požarom, ki so divjali še od napada prejšnje noči, zanetili še nekaj novih požarov. Letala, ki so napadla Rotterdam, so tamkaj bombardirala v prvi vrsti petrolejske tanke ter naprave, med katerimi so nastale močne eksplozije. Zgodaj ob mraku so bombniške skupine obalnega poveljstva uspešno napadle brodogra v Christiansandu v južni Norveški ter nemško oporišče za vodna letala na Jütlandu.

Včeraj preko dneva se je napadalnih akcij nad severno Francijo, ki so jih izvršili letalske patrulje, udeležilo tudi veliko število borbenih letal, ki pa niso imela prilike zaplesti se v borbo s sovražnimi letali, ki se jih je še malo dvignilo v obrambo. Z vseh navedenih letalskih operacij se tri angleška letala vključno dve borbeni letali niso vrnila na svoja oporišča. Eden izmed angleških bombnikov se je na povratku zrušil na tla, vendar se je posadka rešila.

Letala potopila podmornico

New York, 12. febr. s. (Reuter). Nocoj je prispela vest, da je neka sovražna podmornica napadla v Atlantiku preokceanski parnik »Georgic« dva dni po odhodu iz Liverpoola. Angleška letala, ki so spremljala prekomornik, so z globinskimi bombami napadla podmornico in jo potopila. Ladija, ki vozi 576 potnikov, ni bila poškodovana.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 12. febr. br. (DNB.) Nemško vrhovno poveljstvo poroča: Neka nemška podmornica je potopila 21.500 ton sovražnega trgovskega brodogra. O priliki uspešnega napada vojnih letal na ladijske cilje v pomorskem področju okrog Anglije je bila potopljena ena 7000-tonska trgovska ladja, dve trgovski ladji pa sta bili hudo poškodovani. Poskušani napad angleških vojnih letal na zasedeno ozemlje ob kanalski obali se je izjalovil. Pri tem so bila uničena štiri angleška letala. Dve sta bili sestreljeni v zračni bitki, eno je sestrelilo protiletalsko, eno pa pomorsko topništvo.

Angleška letala so vrgla v pretekli noči manjše število žigalnih in eksplozivnih bomb na ozemlje severozapadne in srednje Nemčije. Zadetosti so bili v glavnem stanovanjski predel. Razen manjšega števila mrtvih med civilnim prebivalstvom je bila povzročena le manjša materialna škoda. Na podlagi točnih podatkov je sedaj ugotovljeno, da je bilo o priliki letalskega napada na sovražni konvoj zapadno od portužalske obale potopljeno 29.500 ton sovražnega trgovskega brodogra.

O priliki napada na nemško področje v noči od 10. na 11. februar je bilo sestreljenih še pet sovražnih letal, tako da je sovražnik dan 10. in v noči na 11. februar izgubil skupno 38 letal.

Berlin, 12. febr. AA. (DNB.) V noči od 11. na 12. februar so britanska letala spet poskušala izvesti napade na nemško ozem-

lje. Hudo streljanje protiletalskega topništva je preprečilo angleškim letalcem, da bi metali bombe na določene cilje. Angleška letala so bila prisiljena k povratku še predno so prispela do ciljev. Ni bila prizadejana nobena škoda na vojaških ali gospodarskih ciljih. V nekem mestu severne Nemčije so angleški letalci prizadejali manjšo škodo na poslopih v posameznih vaseh. Nastali so manjši požari. Tudi poskus sovražnikovega napada na Innsbruck v jugovzhodni Nemčiji se ni posrečil. Bilo je vsega skupaj le nekaj mrtvih in ranjenih.

Napad na velik konvoj v Atlantiku

Berlin, 12. februarja. AA. (DNB.) Britanska admiralteta ni izdala nobenega poročila o napadu in delnem uničenju nekega velikega britanskega konvoja, ki so ga napadli nemški bombniki za daljne plete v srednjem delu Atlantskega oceana. Kakor se je med tem zvedelo, je bil uspeh znatno večji kakor pa je bilo prvotno sporočeno. Ugotovljeno je namreč, da je bila pri tej priliki potopljena še ena 5000-tonska ladja. Po tem takem znatno izgube britanskega konvoja skoraj 50.000 ton. 29.500 ton ladij je bilo potopljenih. 20.000 ton pa delno in težje poškodovanih. Moč britanske admiraltete o tem uspešnem napadu nemških letal je najboljši dokaz, kako je ta uspeh zadel angleško brodogra. Položaj je podoben onemu pri napadu nemških podmornic na nek konvoj v irskih vodah 2. decembra 1940. Tedaj je bilo uničenih 15 ladij natovaljenih s neotrolojem. Poteklo je 48 ur, predno je britanska admiralteta pod pritiskom javnosti izdala poročilo, v katerem je navedla le delen nemški uspeh.

Aneksija treh belgijskih okrajev

Berlin, 12. februarja. AA. (DNB.) Nemški uradni list objavlja zakon nemške vlade, ki ureja položaj narodnega predstavništva nemškega življa v pokrajinah Eupen, Malmédy in Moersmet. V skladu s temi zakonskimi predpisi bo prišel v rajstag po en poslanec na vsakih 60.000 prebivalcev nemške »narodnosti« v teh okrajih. Narodne zastopnike bo imenoval vođa Nemčije.

Na podlagi te uredbe se lahko smatra, da so ti okraj, ki so po svetovni vojni s plebiscitom pripadli Belgiji, sedaj spet vključeni v sestav Nemčije.

Letalski oficirji iz južne Rodezije

London, 12. febr. j. (Reuter). V Anglijo je prispel nov kontingent letalskih oficirjev, ki so dokončali svojo letalsko izobrazbo v pilotskih šolah v južni Rodeziji. Ter predstavljajo prvo edino velokota pilotov, ki bo v bodoče pritekal v Anglijo, da bo tamkaj uvrščen v aktivno letalsko službo.

Napetost na Daljnem vzhodu

Budimpešta, 12. febr. p. Curiški dopisnik lista »Uj Nemzedek« poroča, da napetost na Daljnem vzhodu stalno narašča. V Washingtonu in Tokiju računajo, da bi moglo priti v najkrajšem času do odločilnih dogodkov, ki bodo postavili v ozadje vsa ostala bojišča. Kakor poročajo iz Singapur, je pozval malajski vrhovni komisar Thomas prebivalstvo, naj bo v največji pripravljenosti. Japonske čete se pošiljajo v čim dalje večjem številu proti Saigonu.

Madžarski obisk v Sofiji

Sofija, 12. febr. AA. (DNB.) Madžarski prosvetni minister Homan bo prispel v Sofijo 17. t. m. V bolgarski prestolnici bo ostal tri dni in bo podpisal bolgarsko-madžarski kulturni sporazum, ki je bil sklenjen pred enim mesecem.

Nov šef ruskega generalnega štaba

Moskva, 12. febr. br. (SDA) Za novega šefa generalnega štaba sovjetske vojske in obenem za namestnika ljudskega komisarja za državno obrambo je imenovan dosedanj poveljnik dnjepskega vojnega okrožja general Sukov.

Vzrok železniške nesreče pri Dragomanu

Caribrod, 12. febr. p. Na mestu, kjer se je pripetila strašna železniška nesreča, se še vedno mudi komisija bolgarskih državnih železnic. Najvažnejše je vprašanje, ki ga je treba pojasniti, zakaj je tovorni vlak drvel z brzino 120 do 140 km na uro naprej, ne da bi se ustavil na obsejni postaji v Dragomanu. Vlak je bil sestavljen iz 42 vagonov, izmed katerih je bilo 28 cistern z nafto, ki je bila poslana iz Rusije v Nemčijo. Obstojna verzija, da na lokomotivi niso opazili strojevodje, temveč samo kurjaka, ki je dajal obupne znake za pomoč. Vlak, ki je drvel s toliko brzino, je na ovinku skočil s tira ter so pri tem zadeli vagoni skupaj s tako silo, da so se zarli drug v drugega. Promet med Bolgarijo in našo državo je še vedno prekinjen in prevažajo potnike z avtobusi. Poročilo generalne direkcije bolgarskih železnic o tej nesreči pravi, da so povsem netočni glasovi, po katerih naj bi to katastrofo povzročil zločinski atentat tujih obel. Preiskava je ugotovila, da je nesreča nastala, ker niso zavore dobro funkcionirale. Domnevajo, da so se zavore med vožnjo pokvarile in da jih strojevodja zato ni mogel uporabiti na hudi strmini pri Dragomanu.

Zemunska vremenska napoved: Toploje, po večini oblačno po vsej državi, zlasti na severu, kjer bo ponekod deževalo, višje v gorah pa snežilo.

Naši kraji in ljudje

Novi častni član društva „Pravnik“
akademik univ. prof. dr. iur. et dr. hon. c. Metod Dolenc

Ljubljana, 12. februarja

Kakor poročamo na drugem mestu, je članstvo društva »Pravnik« na svojem nocojšnjem zborovanju izvolilo za priznanje posebnih zaslug med svoje sicer prav redke častne člane tudi akademika univ. prof. dr. iur. et dr. hon. c. Metoda Dolenca. Slovenska javnost se je znala ob pogostih prilikah primerno oddolžiti svojem znanstveniku in njegovemu plodovitemu delu na pravnem področju, zato naj nam bo ob tej priliki dovoljeno pokazati, kakšno ceno in spoštovanje uživa danes znova počaščen akademik tudi med svojimi tovariši izven okoliš meje naše domovine.

Prinašamo zato v prevodu sestavek, ki ga je v zadnji lanki številki beograjskega »Pravosudja«, časopisa za sodno prakso in zakonodajo, napisal Stojan Jovanović o priliki izida zadnjega velikega dela Metoda Dolenca »Gorske bukve« v izvirniku, prevodih in priredbah, ki jih je izdala lani Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani. V tem sestavku pravi pisec:

Ime g. dr. Dolenca srečujemo bralci »Pravosudja« zelo pogosto na straneh našega časopisa. Ne zaradi tega, ker imajo uredništvo in urednik »Pravosudja« velike simpatije za dr. Dolenca, temveč zaradi tega, ker je on največji živeči slovenski pravnik in hkrati eden izmed najboljših plodovitih in največjih pravnikov na vsem slovanskem jugu. Že davno je njegovo

ime šlo preko meja naše kraljevine in bilo sprejeto v evropsko pravno književnost. Polje dela g. dr. Dolenca je pestro. Toda njegova največja in najvažnejša dela obravnavajo v glavnem vprašanja iz dveh disciplin. Predvsem je dal dr. Dolenc doslej zelo pomembna dela s področja kazenskega prava: Tolmač kazenskega zakonika z dodatkom. Teorijo sodnega kazenskega postopnika in (skupno s prof. g. Aleksandrom Maklečevom) Sistem celokupnega kazenskega prava poleg velikega števila študij in člankov, ki so bili objavljeni v raznih pravniških časopisih in publikacijah. S področja zgodovine jugoslovenskega prava je treba poudariti niza cenjenih študij, ki so bile objavljene v bogatem Zborniku znanstvenih razprav pa tudi drugod, posebej podčrtati njegovo monografijo »Dušanov zakonik« kakor tudi »Pravno zgodovino za slovensko ozemlje«, od katere je doslej izšel šele prvi del.

Najnoveše delo g. dr. Dolenca »Gorske bukve« so zbirka pravnih običajev slovenskih gornikov-vinogradnikov, ki so v preteklosti uživali neke vrste avtonomije. »Gorske bukve« so naše, slovenske in jugoslovenske, čeprav niso vse napisane v slovenskem jeziku. Ker so pomemben dokaz pravne zavesti našega naroda v preteklosti in to širokih narodnih slojev, je treba pojav »Gorskih bukv« prisrčno pozdraviti. Veselje je toliko večje ob tem, da je tako pomemben jugoslovanski pravni spomenik izšel v tako odlični obdelavi in tako lepi zunanji opremi. Zares nedavno ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani, uresničeni sen vseh velikih slovenskih mož, ni mogla boljše izbrati tako glede pisca kakor tudi glede dela, s katerim začenja svojo zbirko pravnih izdaj. Zaradi tega ji je treba izreči polno zahvalo na izbiri, kakor tudi na krasni tehnični opremi knjige.

Ne da bi se spuščali v podrobno oceno tega dela, ker za to ni niti dovolj prostora niti specialnega poznavanja snovi, se more brez pridržka priporočiti knjigo vsakemu pravniku. G. dr. Dolenc pa more biti v resnici ponosen, ker mu je uspelo, da je eno izmed svojih najvažnejših del, delo, ki je vsega zajelo, kakor pravi sam na začetku svojega predgovora »Gorskim bukvam«, izdal v tako razkošni opremi, pri tako visokem založništvu in kot prvo v zaporedni zbirki. Pa čeprav smatra po vsem sodeč g. dr. Dolenc to kapitalno delo kot svoje »živiljenjsko delo«, moremo vendarle pričakovati, da bo g. dr. Dolenc še dolgo presenečal naše pravništvo s svojimi izvrstnimi deli.

Tako Stojan Jovanović, vsekakor enačih misli s mnogimi. Mi se novi časti, ki je bil dr. Dolenc znova deležen, priključujemo z iskrenimi čestitkami.

povrnjača prepuščena na milost in nemilost. Proti večeru sta dva mlada ribiča na rtu Proizd, blizu Vele Luke, uzrli majhen čoln, v njem pa dva italijanska vojaka v polni vojni opremi, ki sta se bila rešila z »Ursusa«, dva njuna tovariša pa sta gola plaval za čolnom na ta način, da sta se z rokama krčevito prijemala njegovega roba. Čoln je bil premajhen, da bi vzel vase več potnikov, vrh tega pa so Italijani skušali rešiti nekega težko ranjenega tovariša, ki je ležal na dnu čolna. Je napoti proti obali podlegel. Naša dva ribiča sta rešenim nudila prvo pomoč in jim postregla, kar sta sama premogla. Naslednje jutro so mrtvega moža, ki je v borbi izgubil obe nogi, s čolnom prepeljali v Velo Luko, da ga pokopajo. Ostale štiri brodolonce pa je prevzela žandarmerijska postaja. Eden izmed njih je v civilu elektromehaničar rimski gledališča, ostali trije pa so mornarji sami fantje okrog 30 let. Na orožniški postaji so povedali, da je bil njihov padli tovariš Arturo Tagliapietra, artilerist potopljeneja remorkerja, pa mu je strel iz sovražnega topa odbil obe nogi in vrغل v morje. Tovariši so ga poteg-

nili iz vode in ga odpeljali s seboj, a ko je med potjo umrl, so bile njegove poslednje besede:

— Bodni otroci moji!

Pogreb nesrečnega italijanskega vojaka v Veli Luki je pokazal, kako naš narod spoštuje ljudi, ki so padli v borbi. K pogrebu se je zbrala vsa Vela Luka in še daleč okolica. Zapuščeno topovnjačo pa je pozneje našel naš potniški parnik »Drava« pod poveljstvom kapetana Celotina, jo navezal in odvelel v Hvar. Na topovnjači so naši mornarji našli dva mrtva artilerista, neki oficir in en artilerist pa sta bila težko ranjena. Oficir, poročnik Franco Pol, je kmalu nato podlegel ranam v ordinaciji dr. Zunkovića, ki je ranjenecem nudil prvo pomoč. Pozneje so blizu Hvara našli še razbit čoln, v njem pa 8 trupel, samih mladih ljudi, mornarjev z »Ursusa«. Poročniku Poliju in tem osim mornarjev je prebivalstvo Hvara priredilo veličasten pogreb. V Hvar je nato prispel remorker »Morua« in odvedel topovnjačo proti Lastovu.

Pozneje so našli ob obali še dvojce trupel, ki so ju prav tako zagrebi na Hvaru. Zanimivo je, da je bil eden izmed njiju po rodu Hvaran. Bil je to Domenico Mondini, katerega oče je bil pred prvo svetovno vojno brivec na Hvaru in se je tu Domenico rodil leta 1912.

Pozor pred plazovi! Razburljiv doživljaj nedeljskih smučarjev

Ljubljana, 12. februarja

Južno vreme, kakršno imamo sedaj v dolinah, je zajelo tudi že višje ležeče kraje in celo visoke planine. Pravkar smo dobili obvestilo, da je južno vreme tudi že v višinah nad 1000 m. Taka sprememba vremena je posebno nevarna za turistice smučarje, ki v pomanjkanju ugodne smuke v nižinah hite višje v planine. Jugovina nenadoma spremeni konsistenco debelih snežnih plasti, ki izgube trdnostjo vezavo s podlago in prično na strmejših pobočjih polzeči nizdol. Težek, ojužen sneg, ki hrumi s pobočja v dolino, ima ogromno moč: s seboj nosi kamenje, lomljiva debela in utegne smučarja, ki ga zagrebi, dobesedno zmekčati. Ob spremembi temperature in vremena so plazovi še posebno nevarni in je zato v tem času velika opreznost smučarjem posebno priporočljiva.

Mnogo strahu zaradi snežnega plazu je v nedeljo prestala družba, ki se je odpravila smučati na Kofce. K sreči plaz ni zahteval žrtve, pač pa je vsem izletnikom strah zlezal v kosti in jim nazorno prikazal, kakšnim nevarnostim je ta čas izpostavljen smučar v planinah in jih opozoril, da je vsakršna pozornost na mestu. Omenjena družba se je v soboto podala v Tržič in od Ankele preko Kala na Kofce, koder je prenočila. V nedeljo je bil dan jasn in sonce je vroče pripekalo. Deveterica smučarjev je nekaj časa smučala skupaj, kasneje so štirje naskočili greben, ostali pa so spodaj čakali njihovega povratka. Bilo je še pred poldnevom, ko sta se na vrhu grebena pojavila dva smučarja, za njima pa še štirje iz družbe, nakar so skupaj nadaljevali pot proti Ve-

likemu Vrhu. V trenutku, ko je prvi od smučarjev prestopil na zadnji del grebena proti vrhu, se mu je pod nogami utrgal do 100 m širok plaz, in z vrtlim bobnenjem drvel nizdol. Vso družbo na grebenu je prešinil velik strah, prav tako tudi one, ki so čakali spodaj pod velikim skalovratom tovarišev. Prav na to skalo se je usmeril plaz in z divjim hrúšcem zdrvel preko nje, tako da so ostali turisti povsem neposkodovani. Na nesrečo pa se je znani planinec Rajko Sporn, ki je bil v isti družbi, nahajal ta čas nekaj niže pod skalovrat, prav na kraju, kamor se je usmeril glavni tok plaz. Oni na vrhu grebena so videli, kako ga je plaz zagrebi in ga z veliko brzino vlekel več kot 200 m s seboj. K sreči mu je plaz koj spočetka snel smuč, sicer bi mu v najboljšem primeru polomil nogi, če ne bi bilo še hušje. Tako pa se je znal Sporn po vsakem valu, ki ga je pokopal, z velikim naporom s plavalnimi gibi spraviti na površje. Vedno znova pa ga je plaz pomel v svoje drobce, a Sporn ni izgubil prisotnosti in poguma. Večkrat se je sunkoma pognal iz snega in z vsemi močmi rinil na površje, čeprav je bil večinoma z glavo navzdol. Na kraju, koder se je izkibal iz snega, je bil plaz debel nad 6 m in bi bilo prav malo upanja, da bi ga živega odklopili, ko se ne bi znal ponesrečenec z lastnimi močmi in prisrebnostjo obrzdati na površju.

Družba, ki se je po dogodku zbrala v koči, je vsa srečna živahno pripovedovala ostalim izletnikom o doživljenem prestrašenju, ki jim bo ostal v spominu za vselej kot zgledno opozorilo pred plazovi v planinah.

Živiljenjske potrebe meščanske šole Za njih uresničenje je vneto pri delu učiteljstvo

Celje, 12. februarja

Preteklo soto se je zbralo v Celju učiteljstvo meščanskih šol iz celje Slovenije in manifestiralo slovo v vzajemnem delu. Zborovanje je vodil dolgoletni predsednik Anton Fakin, ravnanec na Viču. Zborovalci so brzojavno pozdravili prosvetnega ministra, se spomnili umrlih članov ter prešli na dnevni red.

Društvo je v času od zadnjega zborovanja posredovalo pri merodajnih faktorjih in prosilo, da se čim prej ukaže na uredba k zakonu za meščanske šole; da se zajamči kredit za prevedbo osnovnošolskih izprašanih učiteljev na meščanskošolski proračun in kredit za napredovanje in vnese dovolj mest za IV.1, da se vrnejo diplomirani filozofi dodeljeni gimnazijam na meščanske šole, ker primanjkuje na teh šolah učiteljska; da se na banski uravi ustanovi samostojen odsek za meščanske šole; da se dovoli očitnim meščanskošolskim učencem prehod na gimnazije; da se v Ljubljani ustanovi višja pedagoška šola; da se pokličejo zastopniki meščanske šole v vse odbore, ki imajo nalogo pripraviti razne uredbe, zakone in načrte za naše šolstvo; da se honorarnim učiteljem zviša honorar o 14 na 25 din; da se na meščanskih šolah uredi zvanja in da diplomirane filozofe, nastavljene na osnovni šoli in dodeljene

meščanski šoli nadzira prosvetni inspektor, ne pa banski šolski nadzornik za osnovne šole.

Zbor je odobril do sedanjega društveno delo za zvišanje prejemkov državnim uslužbencom in nalži odboru, da mora v sodelovanju z drugimi organizacijami uporabiti vsa dovoljena sredstva, da se čim prej doseže zvišanje prejemkov. Tudi je prav, da je sekcija zavzela z ostalimi šolsk-stanovskimi društvi v družbi tiskarstev in knjižarnarjev s ališe proti monopoliščji šolskih knjig. Sekcija naj skuša po do izdelanih pravih zopet oživiti prosvetno zbornico. Napravila je potrebno, da pride čim prej do vzajemnega dela s Hrvatskim društvom v Zagrebu, centralo in ostalimi sekcijami; zato je že predložila centrali projekt »ruralizacije« in je objavljen v zadnji številki »Gradanske šole«.

Dr. Lešane je predaval o vzajemnem delu na meščanskih šolah. Specializirani učenci so bili do konca meščanske šole, pa do konca gimnazij in realij, da se celo v neki meri do konca univerzitet. Poisk na le nai ima poudarek praktičnosti. Zato se mora meščanska šola reformirati in približati življenjskim potrebam.

Zborovanja se je udeležilo tudi mnoro diplomiranih filozofov, ki jih je na meščanskih šolah v Sloveniji že 100 in dvo-

Negotovati zobe pomeni varovati zdravje!

Sargov KALODONT

proti zobnemu kamnu

rijo tretjino vsega na meščanskih šolah izprašanega učiteljstva. Šolska oblast postavlja zadnji dve leti diplomirane filozofe ravno tako na meščanske šole kot na gimnazije in ne dela v tem nikake razlike, ker je meščanska šola nižja srednja šola. Tudi imajo diplomirani filozofi na meščanskih šolah ista zvanja in napredujejo prav tako kot na gimnazijah. Po medsebojnem razgovoru so sklenili, da pristopijo v društvo, in sta bila v društveni odbor koordinirana dr. Herman Lešane in prof. Praprotnik.

Poročilo o Razorih je podal mladinski pisatelj in pesnik Tone Seliskar. Razori izhajajo letos v nekaj čez 3000 izvodov. Meščanska šola je ena najvažnejših šol v naši prosveti, zato upamo da ji bo javnost in merodajni faktorji nudili vso podporo, da se bo lahko razvila v tako šolo, kakršno naš narod potrebuje.

F. A.

Potrebe in tegobe Radečanov

Radeče, 11. februarja

Tudi radeške gospodinjice imajo vedno večje težave pri nakupu živil, kajti cene vseh življenjskih potrebščin rastejo iz dneva v dan, posebno še, ko v našem kraju začenja primanjkovati živil in se morajo trgovci potruditi, če hočejo vsaj deloma ustreči potrebam prebivalstva. Pri pomanjkanju moke in mlievskih proizvodov bi si meščani radi pomagali s povrtnino, toda žal naša občina, ki šteje okoli 4100 prebivalcev še nima živilskega trga niti trgovine, ki bi prodajala povrtnino in zelenjavni sploh. Menimo, da bi bilo v sedanjih časih nujno, da se zopet uveče navada tržnega dne, pri katerem bi okoliški kmetje lahko prodajali svoje pridelke, s tem bi bilo ugodeno meščanom in kmetom. Morda bi s tem tudi rešili vprašanje pretirano visokih cen kmetijskih proizvodov, ker nekateri kmetje skušajo izrabiti sedanjí položaj in držijo cene svojih pridelkov zelo visoko, obenem pa sploh nečje prodajati, v upanju, da bodo ene v kratkem še bolj poskočile in bodo na ta način svoje pridelke bolje vnovčili.

Težave dragine občutijo predvsem uradniki in delavci, vendar so slednji dobili povšano mazo in so zaradi tega vsaj relativno na boljšem od uradnikov.

Prebivalstvo radeškega okraja je precej prizadela tudi podražitev električnega toka, ki je izzvala med vsemi ljudmi upravičeno razburjenje in ogorčenje. Nikakor ne moremo razumeti, kje naj bi bil vzrok, da je privatni lastnik elektrarne v Radečah ki mu je elektrarna prav za prav podjetje stranske vrste, povšal ceno kilovatne ure za celih 30 odstotkov. Vsi odjemalci toka radeške elektrarne so že dalje časa skrajno nezadovoljni s slabo električno razsvetljavo, zlasti odslej, ko žene tok že številne na novo montirane stroje. Od lastnika elektrarne bi vsekakor pričakovali več uvidevnosti, ko vendar vidi, s kakšno težavo se velik del prebivalstva radeškega okoliša bori zoper vedno hušjo draginjo, posebno še zato, ko je vsakomur znano, da se režijski stroški za dobavo električnega toka niso posebno povečali. Človek bi pričakoval, da bodo odgovorni činitelji ukrenili najpotrebnejše, da bo razsvetljava mirna in svetla, ne pa da se bo v sedanjem času radeški tok podražil skoro za tretjino.

Kulturni pregled

Razgovor z J. Gotovcem

Ko sem se ondan ustavljal v Zagrebu, me je zaneslo v bohemsko Gledališko kavarno. Tam so se nekoč zbirali sportniki (Concordijno taborišče), kasneje so pa kavarno zavzeli gledališki ljudje in umetniki. Postala je bohemsko središče, saj je njen sosod Narodno gledališče na prostornem trgu.

Kar zagledam pri oknu skladatelja Gotovca. Pridno je brskal po listih, njemu nasproti je sedel pisatelj Rikard Nikolić. Z njim je izmenjavil kdaj pa kdaj kakšno besedo. Ne bodi len, sem si mislil, kaj ko bi stopil h Gotovcu in pobrskal po njegovih glasbenotvornih načrtih? Naše ljudi bi to lahko zanimalo. Saj si nismo tako tuji, kakor nam nekateri misli s politične ravni dopovedujejo! Kako blizu sta si Zagreb in Ljubljana! Pa ne morda zemljepisno (tudi to seve), marveč po obsegu svojih dosežanjih kulturnih in duhovnih stikov. Že od ilirizma, Gaja in Vraza. Kar spopadli bi se bili takrat za napačne stvari, dočim ves svet kriči po medsebojnih zvezah in je zlasti v duhovnem življenju sodelovanje, izmenjava misli, opojevanje pri sosedih vprav začetek vsake lastne ustvarjalnosti. Kaj bi mogel skladatelj brez oslonja na ogromne pridobitve svojih prednikov, ne morda le v domačem krogu, marveč pri drugih, mnogokrat močno oddaljenih narodih in ljudstvih?

Misel me je kar zagnala h Gotovčevi muzici. Predstavljam sem se mu brez oklevanja in formalnosti. Obraz se mu je pri pojavu Slovenca (ne morda po moji zaslugi

ali zato, ker sem Slovenec, marveč po njegovi dobročutni naravi) razžarel.

»Kako ne, da bi ne bil vesel vaših in vsega vašega glasbenega delovanja. Toplo se spominjam uspeha, ki so mi ga vaši glasbeniki in pevec pridobili v Trstu z »Erom iz onega sveta«. Priпомogli so mi kot bratu do nadaljnjih uspehov v sončni Italiji in do slave. Tega ne morem pozabiti. Ljubljane se spominjam z ljubeznijo, do vaših ljudi, tako navdušenih za vse, kar je našega v najširšem pomenu besede, čutim prijateljstvo in bratstvo.«

»Povejte tudi to, da sem tudi s svoje strani delal za vas, kolikor je bilo v mojih močeh. 15 let vodim akademski pevski zbor »Mladost«. V tem času me je pogosto zaneslo v domače in inozemske koncertne dvorane. Povsod sem na programih imel po najmanj tri dela vaših nadarjenih skladateljev. Kakor vidite: zvestoba za zvestobo.«

»Ali imam kakšne želje do vaših? Ljubiti bi mi bilo, če se vaša filharmonija loti tudi kakšnega mojega novejšega simfoničnega dela. Pred leti je izvedla »Simfonično kolo«. Mislim, da je igrala tudi mojo suito »Dubravka«. Napisal pa sem še druga dela. Tako simfonično pesem »Orač«, pa »Guslarja«. Imam pesmi za glas in orkester (Nemci jim pravijo Orchesterlieder).«

Nato sem ga vprašal, kakšni so mu stiki, osební, živi z našimi skladatelji in izvajalci, da bi se tako približal svojemu glavnemu vprašanju: kako te, da med na-

Skladatelj J. Gotovec

šni ljudmi v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu ni večje skupnosti, da je še vse premalo vzajemnosti na naši glasbeni nivi, ... in da bi pri slučajnih srečanjih kakor pred meseci ob medsebojnih gostovanjih, žal enkratnih, sporadičnih naših filharmonij, ne govorili več zdravice, kakor da se vobče ne poznamo in kakor da pripadamo med seboj ločenim in nesrodnim, nebratskim narodom?

»Vse vaše kvalitete me poznam osebno. Bil sem z njimi, od poč. Hubada in Adamića, pa do Lajovca in vaših najmlajših. Osterca na pr. Z vsemi me vežejo bratske vezi in ne vidim nobenega razločka med njimi in nami.«

Kaj bo vsaka vas fantazirala o svoji narodnosti, vpadem navdušen! Kaj bi šele

Sicilci in Lombardci ali Bavarci in Prusi morali v podobnih primerih!

»Saj vpadel pesnik Nikolić, ki je s zamisljanjem sledil najnovejšemu pogovoru.

Kaj bi ostajali na takem že dognanem vprašanju, si mislim in vprašam skladatelja Gotovca po njegovih novih načrtih.

»Kot skladatelj sem zaprt v svoj belokosični stolp, mi zgovorno odvrne (turnus eburnea, je mislil svetopisemsko). Delam na novi operi, to je vse, kar vam lahko povem. Libreto sta mi napisala prijatelj Rikard Nikolić, tu pred vami navzočen s vsem svojim bitjem, in Fotez. Še to lahko poveste: baš te dni sem dramaturško in glasbeno predelal svojo prvo romantično opero v treh dejanjih »Morana«. Uverjen sem, da bi to delo močno razžigalo vaše občinstvo. Opera je tragična, iz žitja in bitja naših gorjanecv, kjer je življenje in socialna plač njihovega dela sila težka. »Morana« je romantično zasnovana, »Ero« vodi v komični svet.«

Slovenci mnogo modrujemo o glasbi, o tvorni glasbeni žilici, saj veste, da imamo doma zagovornike raznih struj in strujic do najradikalnejše moderne in jutranjega dne, — vnašam krepko.

»Poznam te stvari. Ne smemo pozabiti svojega dela naroda, svoje nacionalnosti. Pri svojem delu moramo biti iskreni. Isklesati moramo svoj slog, svojo duhovno in zvono bit. (Nikolić): »To ne velja le za glasbo, ampak za vse naše ustvarjalno delo. To iščemo tudi v besedi in drugače tudi delati ne moremo. Kar so za glasbenika glasovi in zvoki, je za nas književnike beseda. Ne moremo se odreči svoje nacionalne bitli.«

V tem smislu in po tej poti sem stoli svoje simfonične pesmi, ki tvorijo celoto (»Kolo«, »Orač« in »Guslar«). Moje ostalo delo? V operi pripravljam Musorgskovo

ga »Soročinski sejem«, za 19. marca sem pa povabljen v Berlin, da dirigiram »Ero z onega sveta«. Podčrtajte znova, da me z Ljubljano vežejo tesni stiki in da želim Slovencem kar moči bohoten razmah njihovega glasbenega življenja!

»Pa se o priliki, ne, vselej, ko pridete v Zagreb, oglašite!«

Ko sem odhajal, mi je šinilo v misel, čemu ga neki nisem vprašal, zakaj ne gostuje v ljubljanski operi kot dirigent, ali bi mogel povesti svojo pevsko čredo kdaj v Ljubljano itd. Saj nas poznate, kakšni smo: nikoli zadovoljni, vedno več in več bi radi svedeli, pa tudi napisali, mnogokrat v strah in trepet rubričnih urednikov, ki se bore za svoje vrstice in prostore. Ti so jam vselej pretresli.

Dr. B.

ZAPISKI

BOLGARSKI GLAS O SLOVENSKI LITERATURI

Pred tedni smo opozorili na serijo članov o slovenski književnosti, ki jih je začel priobčevati sofski tednik »Svetovna ilustracija« iz peresa Stefana Atanasova. Medtem ko je prvi članek obsegal pregled starejših literatur, se Atanasov bavi v prvem nadaljevanju s sodobno slovensko poezijo. Naše sodobno slovostvo deli v predvojno in povojno razdobje. O Otonu Zupančiču pravi, da ni samo največji sodobni slovenski pesnik, marveč tudi največji v zadnjih petdesetih letih. Po tematični pa se nič kaj ne dviga nad egocentrični individualizem (? »Duma«, »Naša beseda« itd.). Življenje prijema s rokami (?! in zapletene probleme rešuje kot električni. Nadalje se Atanasov ustavlja pri A. Gradniku, »penciku melanholično erotično in samoto«, čigar poezija razpada ob od življenjske potokovne-

Domače vesti

* 90 milijonov za nove bolnišnice in sanatorije. Ban banovine Hrvatske je pooblaščen, da najame posojilo 50 milijonov dinarjev za gradnjo in opremo bolnišnic in drugih zdravstvenih ustanov, razen tega pa še posojilo 40 milijonov dinarjev za gradnjo klinike in inštitutov medicinske fakultete v Zagrebu. S tem bo banovina Hrvatska dobila cel niz novih bolnišnic, sanatorijev, higienskih zavodov in zdravstvenih postaj. Doslej je imela banovina Hrvatska vsega skupaj 50 bolnišnic z 11.000 posteljami, kar pa je daleč premalo. V Krapini bodo zgradili novo bolnišnico s 150 posteljami za Hrvatsko Zagorje, ki je bilo doslej brez vsakega zdravstvenega zavoda. Novo bolnišnico bodo zgradili tudi v Travniku in dovršili novo splitsko bolnišnico, ki je že delj časa v gradnji. V Mostarju in Derventu bo banovina prevzela stari mestni bolnišnici. Na Skopljuku v Zagrebački gori bodo zgradili nov sanatorij za jetične, ki bo imel 300 postelj in bo veljal okrog 40 milijonov, zdravilišče v Novem Marofu pa dobi nov paviljon za 50 postelj. Razširili bodo zdravilišče za kožno tuberkulozo v Kraljevi in ustanovili okrog 20 zdravstvenih postaj v krajih, ki nimajo niti bolnišnice niti zdravilnice.

* Nova grobova. V Ljubljani je premilnil trgovca g. Anton Rozman. Pogreb bo danes ob pol 16, iz hiše žalosti. Sv. Petra cesta 83, na pokopališču k Sv. Križu. — V castiljiv starosti 92 let je doživel g. Tomaž Mrevlje, veleposelnik v Sv. Križu pri Ajdovščini. Pokopali so ga na domačem pokopališču. — Pokojnika blag spomin, žaljočim svojem pa naše iskreno sožalje.

* Službeni list kraljevske banske uprave dravske banovine z dne 12. februarja objavlja: ukaz o ostavki ministra za pravosodje dr. Lazara Markovića in o imenovanju ministra brez listnice dr. Mihajla Konstantinovića za ministra za pravosodje; uredbi o likvidaciji Juoslovenskega Feniksa in odstopu njegove imovine; uredbi o sormembah in dopolnitvah uredbi o društvi univerzitetnih slušateljev; naredbi o kontroli uvoza surovih in suhih kož iz št. 76, usnja in izdelkov iz njega iz št. 370 do 381, krzna in izdelkov iz krzna iz št. 382 in 383, lubadi za strojenje kož iz št. 97 in ekstraktov in snovi za strojenje kož iz št. 230; naredbi bana dravske banovine, s katero se veljavnost naredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, o miru in s-a-gi razširja naobmočje mesta Jesenice; razglas o razrešitvi nekaterih članov banskega sveta in o imenovanju novih; pravice v pravilniku o ovračanju strokovnega izpita v kmetijski stroki za uradniške pripravnike s fakultetno izobrazbo; sormembe v staležu državnih in banovinskih uslužbenecv na območju dravske banovine.

* Medvedica je ustrelil. Kakor znano, je prepovedan odstrel medvedov, kar pa nekateri prenasledeni lovci ne moti. Lovska straža ali pa tuji strah sta pri njih tako velika, da komaj čakajo, da dobe na muho kaj živga. Pred dnevi je v ribniških revirjih ustrelil mlad sorodnik tamkajšnje- ga zakupnika lova prav majhnega, komaj leto dni starega medveda, ki je bil v družbi samice. Pripovedujejo, da so videli tudi staro medvedko ranjeno. Navdušenega lovca je lovsko društvo kaznovalo z enoletno zabranjo lova, kar je seveda neznatna kazen za prestopke stroge odredbe o prepovedi streljanja medvedov.

* Ščitasta us razsaja tudi po Vojvodini. Iz Novoga Sada poročajo, da prizadaja ščitasta us velike skrbi tudi vojvodinskim sadjarjem. V kmetijski zbornici dunavske

banovine je bila seja strokovnega odbora za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, ki je bila posebej posvečena temu problemu. Ugotovljeno je, da je samo v šestih okrajih banovine okrog 2 in pol milijona sadnih dreves ogroženih od nevarne, zavratne zajedalke. Za uspešno obrambo proti ščitasti usi bi Vojvodina potrebovala okrog 50 vagonov sadnega karb. lin. ja. Na seji so vojvodinski sadjarji sklenili, zahtevati od monopolne uprave, na takoj začne s proizvodnjo surovega nikotina, s katero bi bila morala začeti že leta 1939.

* Beograjsko gledališče bodo prenovili. Po končani sezoni bodo začeli rušiti in prenavljati staro poslopje Narodnega gledališča pri Kneževem spomeniku v Beogradu, ki že zdavnaj več ne ustreza svojemu namenu. Delo bo čez poljeje končano, tako da bo Beograd že za prejšnjo polnoletnosti NI. Vel. kralja Petra II. imel moderno urejeno gledališčno zgradbo. Kakršna se prestolnici sodobni Novo poslopje bo v glavnem služilo Drami lahko pa se bodo vršile v njej tudi operne predstave, dokler ne bo v nekaj letih sezidana nova beograjska Opera.

ŠPORTNA MAŠKARADA

S.K. „Vrhnike“

15. II. 1941. Sokolski dom

* Brezposelnost še zmerom rase. Borza dela v Zagrebu je imela v januarju registriranih 11.000 brezposelnih delavcev, to se pravi, za 3000 več kakor v decembru lanskega leta. Delo je borza v prejšnjem mesecu posredovala samo 198 delavcem.

* Zagreb in Leningrad. Nedavno so dogradili in nanovo opremili otolaringološko kliniko (kliniko za bolezn. ust, nosu in grla) zagrebske medicinske fakultete, ki spada med najodličnejše inštitute svoje vrste na svetu. Kakor poročajo zagrebski listi, imata enaki kliniki samo še Berlin in Leningrad.

* Spór v tekstilnih tvornicah Vlade Ilie v Karlovcu. Kakor že znano, je tekstilno podjetje Vlade Ilie v Karlovcu po sklepu bana banovine Hrvatske nedavno dobilo komisarja, katerega naloga je, da nadzira izvrševanje določil kolektivne pogodbe in drugih delovnih predpisov v razmerju med delavci in delodajalcem. Predstavnik podjetja je svoj čas podpisal kolektivno pogodbo, po kateri znaša minimalna mezdá delavca 4 din na uro, pozneje pa je lastnik na lastno pest znižal mezdó na 3,50, češ, da predstavnik ni bil pooblaščen za podpis. Banska oblast je kaznovala tovarnarja z 10.000 din globe in odredila, da je dolžan plačevati dogovorjeno minimalno mezdó, dokler paritetna komisija ne odloči drugače.

* Zaradi prodornega uspeha v šoli je pobegnil od doma Ivan Krizmanić, dijak 2. razreda gimnazije v Koprivnici, je vsekakor fant, da mu je težko najti para med študenti. Za šolo se ni mogel ogreti in na tistem je upal, da bo prvi semester opravil s tako slabim uspehom, da ga bodo izključili iz šole. Vse njegovo prizadevanje, da bi dobil najslabšo oceno, pa je bilo zaman, in je prejel razmeroma dobro spričevalo. To je fanta tako potrló, da je pobegnil od doma.

* Naj ne bo slovenske matere, ki bi ne dala svojih doraščajočih hčerki v roke romane ameriške pisateljice Pearl Buckove »Matile«. Tu bo vaš otrok našel vzor brezmejnega ljubezni do otroka, pa sledi težki življenjski poti kitajske matere. Malo je knjig v svetovni književnosti, ki se morejo po globlji materinski epični pesmi meriti s to mojstrstveno slavne ameriške pisateljice. Knjigo je založila v slovenskem prevodu V. Levstika Tiskovna zadruga v Ljubljani in stane vezana v platno 58 din. (—)

* Nenavada nesreča pod kolesi vlaka. V terek jutraj se je na bjelovarskem kolodvoru pripetila razburljiva nesreča, ki samo po čudežnem naključju ni zahtevala življenj 19letne Marice Popovičeve iz okolice Gračanice. Ko je cesičski vlak vozil na

bjelovarski kolodvor, je Popovičeva stopila na stopnice, ker se je bala za svojo proti Gračanici. Pri tem ji je spodrsnólo, a ko je padla na tla, se je na tako neroden način s kladom ujela v kolo, da jo je vagon kakšnih 50 metrov vlekel s seboj. Nesrečno dekle si je pri tem zlomilo levo nogo in dobilo nekaj notranjih poškodb, vsi prisotni pa so se čudili, da ni našla smrti pod kolesi.

HRADAVE IN RDEČKASTE ROKE POSTANEJO Z UPORABO PERMAKREME GLADKE IN LEPO BELE KANČE

* Tatvine v vlakih so takorekoč na dnevnem redu, zlasti se na bolj objudenih progah proti štajerski in Gorenjski. Te dni je bila med vožnjo od Ljubljane do Jesenic okradena nemška državljanka Luisa Wiedsmannova, ki ji je tat odnesel z oblačnika v kupeju 3.000 din vreden krzen plašč.

* »Debeli kuma ubil svata«. V Dugi Resi se je v ponedeljek zvečer pripetil krvav zločin, ki ga je posredno zakrivil tako rekoč narodni običaj. Mlad kmet iz okolice se je ženil in ko so svatovali najprej na nevestinim domu, se je gostije udeležil tudi ženinov prijatelj Josip Vrbanić. Ženinov svak Josip Stanša je bil izbran za tako zvanega »debelega kuma«, katerega naloga je, da po gostiji na nevestinim domu prenese v ženino hišo svatbeni kolač. Posel »debelega kuma« je precej častna, pa tudi težavna funkcija: njegova dolžnost je, da kolač prinese na ženinov dom nedotaknjen, svatje pa imajo staro, nepisano pravico, da ga na poti v šaljevalni ruvanju napadajo in mu skušajo kolač iztrgati ali vsaj odrobiti kosček od njega. Med Vrbanićem in Stanšo so bili neki stari neporavnani računi in na poti do ženinove hiše je prišlo do pretepa, v katerem je Stanša Vrbanića trikrat z bajonetom sunil v glavo, da je nesrečni fant kmalu izkrmel.

Iz Ljubljane

— Februararska krušna karta je veljavna samo za letošnji mesec februar ter s februarsko karto v marcu ne bo mogoče dobiti kruha, moke, testenin ali zdroba. Enako bo s krušnimi kartami za vse mesece in bodo veljavne samo za tisti mesec, ki je na njih napisan. Varčevati s krušnimi kartami torej ni mogoče in vsi morebitni prihranki moke in drugih racionalnih živil gredo v korist splošnosti. Novo karto za drugi mesec dobite namreč samo z glavo stare karte, t. j. s tistim delom nakaznice, kjer je napis. Sami odrezki krušnih nakaznic brez glave niso veljavni in jih zato tudi ni mogoče druge mesece zamenjati za kruh ali moko. Porabite torej vsak mesec svo karto ter, če morete, prihranite moko, testenine ali zdrob, nikakor pa ne hranite kart za druge mesece. S tem bi škodili sebi in vsemu prebivalstvu, ker dobi mestni preskrbovalni urad od Prevoda samo toliko moke, kolikor odda kart.

— Fižol prodaja mestna občina na Vodnikovem trgu kilogram po 5,50 din, dočim velja v trgovini vsaj 7 din. Mestni prehranjevalni odbor je kupil 40.000 kg fižola in ga je 35.000 kg že oddal neposredno kupcem na Vodnikovem trgu, kjer ga vsakdo dobi naenkrat samo 4 kg. Seveda pa je s fižolom založil tudi mestne socialne zavode. Ker Ljubljancem vsak dan pokupijo več sto kg tako cenene fižola, bo 5.000 kg kmalu zmanjkalo. Vendar pa skuša mestni prehranjevalni odbor dobiti nove zaloge fižola, da se manj premočnim slojem ni treba bati pomanjkanja tega važnega živila.

— Vsega krompirja je mestna občina jeseni kupila 300.000 kg in ga je takoj pričela na Vodnikovem trgu prodajati kilogram po 1,50 din. V Mestni »hranilnici« ga vsakdo lahko kupi 50 kg. Seveda ne za spekulacije, temveč samo za lastno gospodinjstvo, na Vodnikovem trgu ga pa

NATAKARSKI PLES

KAZINA

Broadway-Adamič. Plesno vodstvo Jenko.

Ob 20. uri

dobi naenkrat največ p. 4 kg. Mestna občina proda po 1000 kg krompirja na dan ter ga ima sedaj samo še 60.000 kg, ker je založila s krompirjem tudi svoje socialne zavode. Mestni prehranjevalni odbor si zaradi velikega povpraševanja po tem krompirju prizadeva nakupiti nove zaloge krompirja, da bo Ljubljana varna pred izkoriščevalci prebivalstva.

— Ortopedska telovadba. Higijenski zavod v Ljubljani bo odprl p. i. svojem oddelku za zdravstveno zaščito učencev v novem posloju na Aškercovi cesti 17. t. m. ortopedski odsek. Odsek bo gojil ortopedsko telovadbo pod strokovnim in zdravniškim vodstvom za šolske otroke z različnimi telesnimi nedostatkami, n. pr. z lahko ukrivljeno hrbtenico, povešeno ramo, sploščenim in okroglim hrbtom, s ploskimi ali sicer okvarjenimi nogami, oslabilim mišičevjem itd. Da se omogoči obiskovanje telovadbe tudi učencem (-kam), ki imajo popoldanski pouk, so predvideni tudi popoldanski tečaji. Podatke glede sprejema učencev daje Higijenski zavod v Ljubljani, oddelke za zdravstveno zaščito učencev, vsak dan od 8 do pol 14 ure.

POZOR

prireditelji predpustnih zabav!

Novo došlo nad 300 najnovjših vzorcev mask — konfeti, serpentine, bombice, balončki, kotiljoni, lampijončki, klobočki, čepice, osnovi v vseh oblikah in velikostih, v veliki izbiri; tudi v komisiji! Uhogreli dospeli! — Se priporoča: BAZAR FOTO TOURIST, Lojze Šmuc, Ljubljana, Prešernova ul. 9, poleg glavne pošte.

— »Visoko pesme«. 8 slik iz življenja največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna bodo ponovili v šentjakobskem gledališču v soboto 15. in v nedeljo 16. t. m. ob 20.15. Zanimanje za to domače slovenske pisateljice Ilke Vastote je tako veliko, da so bile vstopnice za premiero že dva dni prej razprodane. Pri predstavi sodeluje ves ansambl odra. Zaradi težkosti v zvezi z velikim številom sodelujočih, preko 40, in zaradi tehničnih ovir se je morala uprava odra odločiti le za omejeno število uprizoritve. V nedeljo 16. t. m. ob 15.15 bo prva popoldanska predstava izredno uspele Nušičeve vespole »Gospa ministrica«, na katero opozarjamo zlasti okoliško občinstvo. Kupite vstopnice že v predprodaji od jutri dalje. Vstopnice se lahko rezervirajo tudi pisмено.

— Angleško društvo v Ljubljani vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v sredo 19. t. m. ob 20. uri v društvenih prostorih Tavčarjeva ulica št. 12. — Razstava slik akad. slikarja Franca Klemenčiča v Jakopičevem paviljonu bo odprta še vključno v nedeljo 16. t. m. Obiščite toplo priporočamo. Še posebno so vabljivi ljubitelji lepe slovenske pokrajine. Ne zamudite prilike in okrasite svoj dom z rez izbranimi umetninami.

— Občni zbor Aero-kluba v Ljubljani bo v četrtek 20. t. m. in sicer za krajevni odbor ob 17.30, za občinski od or pa pol ure pozneje, t. i. ob 18. uri v prostorih Avto-kluba Konresni trg 1. Člani se vabijo, da se udeležijo občnega zbora v čim večjem številu.

— Ljudska univerza v Ljubljani. V torek 18. t. m. bo redni letni občni zbor ob pol 18. uri v parterni učilnici Državne dvorazredne trgovske šole v Gregorčičevi ulici. Ako ob določenem času občni zbor ne bo sklepčen, se bo vršil pol ure kasneje s sklepčnostjo ob vsaki udeležbi.

— Vzgoja gmlčevja, gozdličja in ovetile s potaknjenci je naslov predavanja, ki ga bo imel nadzornik g. Strekelj danes ob pol 20. v ljudski šoli na Viču. — Občni zbor družnice SVD Vič bo v nedeljo ob pol desetih. — Alpinistična šola A. K. »Skale« prireja v svojem teoretičnem delu predavanja redno vsak petek ob 20. uri v »Lovski sobi« v suterenu hotela Metropol (Miklič), s čemer obveščamo zainteresirane in članstvo. Odpor. — V nedeljo s Putnikom na Pasjo ravno. (—)

— Mesec roditeljskih večerov, ki bodo vsak četrtek in bodo na njih strokovni profesorji predavali o svojih predmetih se začne danes. Na vrsti bo matematika in nemščina. Starše in njihovi nametniki odbor društva »Dom in šola« opozarja na važna predavanja, ki bodo vsakokrat ob 20. v risalnici bežigradske gimnazije.

— Jubilejni reprezentančni ples tehnikov bo na Taboru v soboto 15. februarja. Zaradi časovne omejitve smo morali opustiti predvideni umetniški program. Namesto tega bo Adamičev orkester izvajal več točk, da bo cenjeno občinstvo tudi v tem pogledu prišlo na svoj račun. Ples bo vodil plesni mojster g. Jenko. Oфициelni sprejem prične ob pol 20. Vabila so razposlana. Cenjeno občinstvo opozarjamo, naj pohiti z rezerviranjem miz, ker je že zdaj mnogo miz rezerviranih. Reklamacijske vabil in rezerviranje miz na naslov: ZSKTF, Tehnika, Aškercova ul. 11, tel. 47-41.

— VII. natakarski ples v Ljubljani. V četrtek 20. t. m. bo v veliki dvorani Kazine v Ljubljani tradicionalni natakarski ples pod pokroviteljstvom podpredsednika Zdrženja gostinskih obrti v Ljubljani g. Franca Kramerja. Ker so bili vsi natakarski plesi zaradi dobro organizirane zabave in strokovne potrebe v plačji in jedatj vedno dobro obiskani, bo tudi letošnja prireditelj gotovo ena najbolj obiskanih. Igrala bo godba Broadway-Adamič ter bo plesno vodstvo v večjih rokah g. Jenka. V stranski prostorih bar s posebno godbo. Pričetek plesa ob 20. uri zvečer. (—)

— Karikatist Končar bo ob 16. t. m. do 2. marca razstavil v palači Bste svoje uspele politične karikature. Otvoritev razstave, ki bo nadvse zanimiva, bo v nedeljo ob 11. — Rešimo otroku veselje in smeh. Nič manj kot devetmestji pripravila Atena prikljubni Otroški ringaraja naši mladini. Letos bo na pusto nedeljo popoldne v kazinski dvorani. Na tej prireditvi je vse do kak preprosto, enostavno in prirčno. Papirnat kloboček na glavi, malo cvetja na obliki ali balonček v roci pa je točeta

gotova. Drugače pa drendaj, da je kaj, krog in krog vse na poskok. Mamice, he, ke, očki in strčki, že danes vas opozarjamo, ne pozabite na ta dan, da pripravite malo veselja otrokom! (—)

— Kup nesreč. V Dmžalah je na cesti padla 51-letna šivilja Franja Remčeva tako nerodno, da si je zlomila levoico. Na delavca Franceta Izakarija iz Zastorja je pri delu padel težak hloč, ki mu je zlomil levoico. Posestnikova hčarka Anica Hribarjeva iz Krke je doma pri drsanju na ledu tako nesrečno padla da si je zlomila levo nogo. — V Zagradcu na Doleniskem je zdržnik pe-tunji iz naročja 6 mesecev stari posestnikov sinček Franc Stirmole in si pri padcu zlomil levo nogo. V bolnišnico se je zatekel tudi 30-letni delavec Valentin Zavar iz Ljubljane ki trdi, da ga je na Izlaski cesti napadel neznanec ter ga poškodoval po glavi in životu — 16 let stari delavec sin Bran-ko Kopic iz Trčaja je doma našel star samokres s katerim se je potlej igral in ga skušal sprožiti. Samokres na te bil nabit ter je protiklet zadel fanta v levoico in mu jo ramesaril. — V bolnišnici se zdravi Robert Ramovč iz St. Vidi, ki se je s kolesom na Celovski cesti zaletel v neki voz in se občutno poobil po obrazu in rokah.

— Višini in tatvine. Dober plen je odnesel tatinski specialist za stanovanja, ki je vlomil v stanovanjske prostore Jožeta Zakrjaska na Izlaski cesti, pretaknil vse kote in odnesel iz kovčeka 9.000 din. Prav to, da je vlomilec pretaknil tudi kovček, da slutiti, da so mu bile razmere v hiši dobro znane. Izpred Wagnerjeve trgovine Predskofijo je na še nepojasnjen način sredi dneva odnesel tat 9 parov tam razstavljenih ženskih in 6 parov otroških čevljev. Podobna tatvina se je zgodila prav tako Predskofijo. Z oblačnikov na vratih Strojansko, ve trgovine je bilo ukradenih 6 ojev v skupni vrednosti preko 900 din. Stanovanje Ivana Vrhunca v Bohoričevi ulici je obiskal vlomilec, ki se je zadovoljil z dvema zlatima naličnima peresoma znamke Pelikan in s kromirano zapetno žensko uro. Konrad Brezovšek je prijavil, da mu je med opravljanjem, ki ga je imel na živilekem trgu, neznan žepar izmaknil iz žepa listnico s 1.500 din.

— Iz obupa v smrt. V bolnišnico so pripeljali brezposelno služkinjo, 21letno Marijo Podlogarjevo iz Zelimlja, ki je o priliki obiska pri neki prijateljici v mestu v njeni trenutno odsotnosti izpila steklenico lizola. Nesrečno samomorilko so seveda takoj odpeljali v bolnišnico, kjer so ji izprali želodec, pa je nazadnje kljub skrbni zdravniški negi zastrupitvi podlegla. Kaj je mlado obupanko poglano v smrt, se ni moglo ugotoviti.

— Po vionu priječa. Dva mlada postopaka, ki sta že nekajkrat stala pred sodno mizo zaradi tatvine, sta pred nekaj dnevi ponovno vionila v neko stanovanje za Bežigradom. Pohajkovala sta po ulicah ter tuhtala, kako bi prišla do denarja, kajti po zadnjem povratku iz zapora jima je denar že davno pošel. Slučajno sta se prismukala na žilviski trg, kjer je starejši pajdaš, Vinko Z., nenadoma zagledal med kupovalkami mlado dekle, služkinjo Tilko, s katero je bil tako oddaleč znan. Vinko jo je iz daljave prijazno pozdravil, potlej pa se je domislil nečesa odrednjega in potegnil tovarisa za seboj. »Rešena sva! Vem, kje Tilka služi. Njene gose zdaj ni doma, ker je v službi, moža tudi ne, Tilka bo pa še najmanj kakšno uro ostala na trgu. Kar lepo za menoj. Boš videl, izplačalo se bo!« Naglo sta jo ubrala proti Bežigradu, smuknila v vežo neke vile, stekla v prvo nadstropje, kjer je podjetni Vinko brez posebnih težav odprl vrata stanovanja. Pretaknila sta stanovanjske prostore in pobrala iz omare v spalnici dve srebrni uri, tri pare zlatih uhanov, zlato možko uro, pod neko kaseto pa celo 800 din. Ko sta opravila, sta mirno odšla po isti poti proti hišnemu izhodu, toda smola — v veži sta se srečala s Tilko, ki se je vračala s trga malce prej, kakor je to domneval Vinko. Prestrašila sta se je pa se vendar hitro obvladala, podvnila dekletu z mežikajočimi očmi, češ, da sta jo prišla prav sem pozdravit, ker ju na trgu prej ni hotela videti. Dekletu je bila pozornost sladkih besed kar všeč in se je od obeh kavalskih fantov prijazno poslovila, ne da bi kaj slutila. Šele opoldne ji je gospodinja po odkritem vionu odprla oči. Povedala je o srečanju o veži in obveščena policija je oba tika še isti dan iztaknila v neki gostilni v Kolodvorski ulici, kjer sta v družbi lahkotnih deklet razkošno pivovala z ukradenim denarjem. Dragocenosti sta imela še pri sebi, denarja pa že skoraj ni bilo več. Zdaž bosta spet v sodnih zaporih ubujala spomine na kratkotrajne urice v veseli družbi.

Objave

Za slepe v počaščenje spomina pokojnega Rudolfa Pettejana daruje nelmennovna gospa 100 din.

Podpornemu društvu za gluho mlado je poklonilo Društvo slušatelj glasbene akademije ob priliki hospitacije v gluhoennici din 200. Prisrčna hvala!

R A D I O

Četrtek, 13. februarja.

Ljubljana, 7. Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Veseli napevi (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Šrnel »Stirje fantje«. — 14: Napovedi, poročila. — 17.30: Pester spored Radijskega orkestra. 18.10: 30 minut zabave (plošče). — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. 19.25: Nac. ura. — 19.40: Plošče. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Reproduciran koncert simfonije glasbe. — 21: V razvedrilo igra Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. Beograd, 19.40: Narodne pesmi. — 20: Humor. — 21.10: Arieje in pesmi. — 22: Laska godba in ples. — Zagreb, 20: Bosanske sevdalinke. — 20.30: Orkester. — 21.30: Pesmi. — 22.15: Operetna muzika. Praga, 20.30: Operetni večer. — 22: Češka glasba. Šofija, 19.30: Simfonični koncert. 21.30: Laska godba in ples. Berlin, 19.25: Zabaven večer. 21.55: Orkester in solisti. — 23.15: Nočna oddaja. Rim, 19.45: Preno. Verdijeve opere »Trubadur«.

X. JUBILEJNI REPREZENTANČNI PLES TEHNIKOV

TABOR

15. II. 1941.

sti. Šole v »Večnih Studenci« se bavi s problemi življenja, smrti in boga Franc Albrecht je v nasprotju z Gradnikom včlenil v svojo tvorbo socialni element. Zanimiv razvoj Iga Grudna, ki je od narcizma prišel preko breziznoskega humanizma k umetniškemu realizmu »Dvanajste ure« Golia je Atanasovu virtuoz forme in opeva pod vplivom Jesenjinja bohemstvo. Jože Lovrenčič je »prvi slovenski futurist«. Najzanimivejši predstavitelj religiozne romantizma in spiritualizma je Anton Vodnik, medtem ko je Tone Sotškar naj-socialnejši in idejno najkrepkejši pesnik slovenskega delavca in kmeta. Srečko Kosovel ga mnogo spominja na Hr. Smirnevskega, Mile Klopčič je postal »nadeja slovenske poezije v povojni generaciji«. Njegova poezija je blizu vsakdanjemu življenju slovenskega ljudstva in njegovi borbi za boljše življenje; je idejno trden in dobro obvladuje slovensko vezano besedo; med mladino je Klopčič najpomembnejša figura. Ob koncu omenja Atanasov tudi Vidu Tauferjevo in navaja osem najzanimivejših slovenskih pesniških zbirk tega razdobja.

V drugem nadaljevanju označuje Atanasov najprej Cankarja, ki ga stavi v prozi tako visoko, kakor v liriki Prešerna, omenja Finžgarja in ugotavlja v Ivanu Preglju »enega stilistično najoriginalnejših sodobnih slovenskih pisateljev«. Je predstavitelj ekspresionizma v slovenski prozi. Posebej označuje široko plodovitost Franceta Bevka in pravi o Juš Kozaku, da se je kot eden izmed predstaviteljev srednje generacije razvil od realistične epike mestnega in polumestnega življenja v romanu »Šentpeter« do proze, v kateri debatira s čitateljem o aktualnosti socialnih in kulturnih vprašanj. Omenja tudi, da je Juš Kozak urednik »največjega slo-

venskega književnega časopisa Ljubljanski Zvon«. Posebno obširno se zaustavlja Atanasov pri Misku Kranjcu, ki da »vzavema prvo mesto med sodobnimi slovenskimi pripovedniki ne zaradi svoje plodovitosti, marveč zavoljo širokega zagona, s katerim opisuje svoje junake in jih veže z rodno zemljo in z bojem za vsakdanji kruh. Kranjec je najboljši pisatelj zemlje. Prežihov Voranc je tudi deležen večje pozornosti St. Atanasova. Posebej opozarja na pomen »Samorastnikov«, knjige, s katero je »vzavzel eno prvih mest kot idejni, trden umetnik«. Ob koncu omenja delo M. Jarca, L. Mrzela in Vlad. Bartula in pravi, da vzbuja sodobna slovenska proza lepe nadeje, če se bo razvijala v tempu svojega časa in se otresla nazadnjaštva.

TAJLAND ALI TAJSKO?

Monakovski mesečnik »Deutschunterricht im Ausland« je predlanskim poročal, kako v latinski Ameriki neradi slišijo, da govorijo Argentinijska namesto Argentina. Poslednja oblika je namreč prava narodna. Isto napako delajo čisto naši dnevniki, tedniki, mesečniki in knjige, na pr. F. Uratnik, Pogledi 1933. — Argentina je za svoje ime občutljiva, kakor smo mi, če kdo Ljubljano imenuje Laibach, itd. — Lani ste slišali, da je nekja azijska dežela, Muang Tai (dežela svobodnih) opustila dotedanji naziv Sajam, ki ga poznamo iz angleške pisave »Siam«, in se poslej imenuje Tai. Taj državi pa Ljubljanski radio prveba tevtovski ali pa britanski repak, da slišimo: Tajland. Omenjena kraljevina v Indokini pa ni germanika niti albionika, zato ni razvidno, čemu bi jo krtili Slovani po tujem načelu? Velika sosedja je Kitaj ali Kina, pri nas običajno: Kitajsko, Kitajski, bivši Siam, rečeno Sajam, pa bodi: Taj, oziroma še rajši Tajsko, če hočemo ustreči vladu

Bangkoku. Niponcem pač nismo ugodili, saj jih večinoma še obisipamo s potvorjenko, ki jo je prinesel Korčulan Marko Polo: Japonci. — Slično se je J. d. Debats 22. 4. 39. pritožil, čemu pišemo Zogu, češ da skipetari pravijo: Zog! — F. Levstik se v Pisnih (1931) jez, kako se je nemčizem zagrizel v naš jezik. Se danes bi lahko godrnjal. Neki dnevniki piše 22. 2. 38.: »Abesinski kmetje prinašajo ital. voljokom maslo, živino...« V Nemčiji je »bringene« prav dobro tudi za naš glagol »privesti, pripeljati, prignati«, nam pa bi mogel živino prinašati komaj Krpan. Nasprotni dnevnik 26. 7. 34. pa rabi nemško Caracallatherme za Karakalove toplice. Še zdaj čujemo spake: basključ (basovski k.), katalogsoba (katalogska) itd., čeprav je F. Lekše grmel proti takim tvorbam v DS 1898.

Nov časopis o poeziji. Splitski književnik dr. Branko Storož je začel izdajati časopis z naslovom »Poezija«. Nenavadni poizkus, ki je tembolj tvegan v sedanjih izjemno težkih časih, označuje predvsem to, da izhaja v treh jezikih (hrvatskem, nemškem in italijanskem) in da je posvečen pesništvu vseh narodov in časov. Pisec bi hotel s kompletnim letnikom tega časopisa izdati nekako trojezidno antologijo poezije od najstarejših časov do naj-novejših pojavov. Časopis je namenjen vsem onim, ki se zanimajo za pesništvo, v ostalem pa navaja Goethejeve besede: kdor ne sliši glasu poezije, je brez srca, pa bodi kdor koli že. Po prvem zvezku, ki obsega med drugim pesmi Ibe Seidel, Longfellowa, A. Puccia, V. Omasena, De Lila, Kurt Heynicka, začetek razprave dr. Branka Storoža »Dolaze li kod Vergila i srokovni kao ukras pjesničkoga govora«, ni mogoče dokončno preaditi vrednosti tega poizkusa, ki ga za sedaj samo beležimo.

Iz Maribora

a— **Tretji in drugi draginski razred.** Pred več kot letom dni je učiteljsko očiščišče šol, ki so bile vključene v mariborski mestni gradbeni okoliš, odposlalo računovodstvo kr. banske uprave izpolnjene pobornice za izplačilo razlik od III. na II. draginski razred, in sicer za čas od 1. oktobra 1935 do 31. marca 1939. Upa ti je, da bo v kratkem sledilo izplačilo.

a— **Prijava potrošne sladkorja.** Danes do 12. ure morajo trgovci, ki so prejemali sladkor od tukajšnjih veletrgovcev, sporočiti svojo potrošno sladkorja na osnovi potrošne iz leta 1938-39. Trgovci naj javijo to pri Združenju trgovcev za mesto Maribor, ostali obrati (silaščarji, lekarnari, industrije itd.) pa pri mestni preskrbovalnem uradu v Orožni ulici 2.

a— **Krušna akcija na šolah.** Na Tez nem so sorožili plemenito akcijo, da bi se iz sklada Rdečega križa in drugih dohodkov izvedla krušna akcija, ki naj bi omogočila razdelitev primerne količine kruha, oz. moka brez nakaznih revnim teženim učencem. Upati je, da bodo pristojna oblastva uvidela plemenito hval vrednost te akcije in da bodo izdala za vedni pristanelek.

a— **Finžgarjeve večer v gledališču.** Naš dramski ansambel pripravila v proslavitev Finžgarjeve 70-letnice slavljenčev naj boljše sumo »Razvalina življenja«. — Drevi »Samoljubna oseba«, v soboto »Haba kuk« v korist združenju gledaliških igralcev.

Zoper trdo stolicu, zlato žilo in črvesne katarje je naravna Franz-Josefova grenčica, večkrat na dan užita, dobro sredstvo. Reg. S. br. 15485/35.

a— **Zadružno predavanje.** V soboto 15. t. m. bo predaval v dvorani Ljudske univerze s pričetkom ob 20. uri prof. inž. Fr. Degen o ekonomskih sistemih. Vstopnine ni.

a— **Skupščine ni bilo.** Za sinoči je sklicalo tukajšnje združenje obrtnikov slikar skih in sorodnih strok redno letno skupščino, ki je pa ni bilo, ker ni bilo izdano zadavno dovoljenje. Združenje se je brz ojavno obrnilo na ministrstvo za trgovino.

a— **Zmerno manjši obsejni promet.** Komaj 6.121 potnikov je dopotovalo in odpo tovalo v letošnjem januarju preko Maribora. Dopotovalo je 1.780 potnikov, odpo tovalo pa 4.341, med temi je 2.400 naših sezonskih delavcev in 851 bolga sikh delavcev, ki so šli na sezonsko delo v Nemčijo. Med dopotojčimi je bilo 988 Nemcev, 83 Bolgarov, 14 Italijanov, 6 Madžarov in 662 Jugoslovancev.

a— **Rabuka na Pobrežju.** Ker so pobleške gospodinjice prejele samo polovico tedensko količino moke, so bile nekatere razburjene in so celo napadle nekoga trgovca. V zvezi s tem sporoča preskrbovalni urad na Pobrežju, da so prešli trgovci na Pobrežju in Tez nem za tekoči teden samo polovico pripadajočo količino krušne moke, t. j. pol ko na osebo. Temu niso krivi niti trgovci niti pobleški preskrbovalni urad.

a— **Petletna deklica umrla v groznih opeklinah.** V Putančih se je petletna posestnikova hčerka Julka Kiseljak preveč približala štedilniku. Vnela se ji je obleka, ki je na njej zgorela. Ubogo dekletce je v groznih bolečinah umrla.

a— **Obsojena.** 54 letna Regina G. s Koroške ceste je bila pred tukajšnjim okrožnim sodiščem obsojena na mesec dni zapora ter 600 din globe, pogojno 2 leti, in plačilo povprečnine 600 din, ker je bila obtožena, da je hotela z denarjem doseči, da bi

tovorni avto njenega moža oprostil od vojaške uporabe. V svojem zagovoru je zatrjevala, da ni hotela nikogar podkupiti, ampak da je namenila 2000 din, ki jih je potkusila izročiti v kuverti, za najete drugega tovornega avtomobila, dokler ne bi bil tovorni avto njenega moža popravil. Omenjenih 2000 din je zaplenjenih.

a— **Krava se je zatekla na cesti** od Počehove proti Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Povprašati je pri košaških orožnikih.

a— **Raj potepuhov.** To znano in zabavno komedijo v treh dejanjih bodo uredili v soboto 15. in v nedeljo 16. t. m. s pričetkom ob 20. uri na studenskem sokolskem odru.

Iz Celja

a— **Overite voznike izkaznice!** Predstojništvo mestne policije v Celju poziva lastnike voznikov izkaznic, da jih takoj overijo za to leto, ker poteče rok dne 28. t. m. Proti zamudnikom bo uveden postopek po zakonu.

a— **Na ljudskem vseučilišču** bo ob zaključku cikla zdravstvenih predavanj drevi ob 20. predaval znani odlični predavatelj, primarij bolnišnice usmiljenih sester v Zagrebu dr. Lujo Thaler o temi »Naj navadnejša vsakdanja zastrupljenja«. Zanimivo predavanje bodo spremljali skopične slike.

a— **Ljubljanska opera** bo gostovala v celjskem gledališču šele v drugi polovici mesca marca, ker gostovanje ob sedanjem neugodnem vremenu za peyce ni priporočljivo. Ta mesec bo gostovala v Celju še ljubljanska, nato pa mariborska drama. Vse predstave bodo za abonma.

a— **»Habakuk«** na celjskem odru. Mariborsko Narodno gledališče je uprizorilo v torek zvečer v nabito polnem celjskem gledališču novo burko s petjem »Habakuk«.

ki jo je spisal dr. Rudolf Dobovišek in uglašil Radovan Gobec. To delo celjskih rojakov je doživelo tudi v Celju velik uspeh. Igra je polna zdravega humorja, ki ga je še dopolnil g. Danilo Gorinšek, obdelava snovi je prav posrečena, pozna pa se tudi spretna roka režiserja in koreografa g. Harastaviča, ki je igro izpilil in dopolnil z učinkovitimi domisleki. Glasba Radovana Gobca je primsna, melodiozna in efektivna tor očituje nadarjenega muzika. Orkester je pod taktirko dirigenta Ljoveta Herzoga (uverturo je dirigiral skladatelj sam) rešil svojo nalogo točno in solidno, bil pa je tu pa tam nekoliko preglasen. Naslovno vlogo je podal g. Danilo Gorinšek zares odlično, maski in krepki komiki, ki jo je kombinirano gornjesavinjskokomarsko narečje dobro podčrtavalo. Zelo pohvalna sta bila g. Igljeva in g. Manoševski kot ljubavni par Slavica in Ilić; škoda, da je bil g. Manoševski indisponiran in se zaradi tega pevske ni mogel uveljaviti. Jecljajčega in naivnega fanta s planj Janca je podal g. Verdonik vprav mojstrsko. Prav dobre so bile tudi kreacije gđ. Starčeve (Ursa), g. Brumen-Lubejeve (Vera), g. Harastaviča (Jurek Muhel) in g. Zakrajškove (Barica). Tudi ostali igralci so v manjših vlogah vseokrog zadovoljili. Zivahni potek igre so močno poživili dobro zamišljeni in lepo izvedeni nastopi baleta Občinstvo, ki se je izvrstno zabavalo, je priklicalo oba avtorja na oder. Avtorja sta prešla dvojce lovorjevih vencov, igralci pa več lepih sopkov. Igra bo gotovo našla pot na številne slovenske odre. Tako bo dosegla svoj namen, da nudi prebivalstvu prijetno zabavo v domačem okviru — R. P.

a— **Umrl je v ponedeljek** v Mestnem zavetišču v Medlogu v starosti 82 let bivši celjski trgovec Franc Jožef pl. Bacho.

Gospodarstvo

Zaradi ponovne podražitve rastlinskih proizvodov se indeksi cen nadalje dviga

Indeksi cen v trgovini na debelo se je v januarju ponovno dvignil za 4,7%

Narodna banka objavlja najnovejša števila o gibanju indeksa cen v trgovini na debelo, in sicer za mesec januar. V tem mesecu je znašalo povečanje indeksa nasproti prejšnjemu mescu 6,8 točke ali 4,7%, medtem se je indeks cen v decembru dvignil za 5,3%, v novembru za 3,4%, v oktobru za 2,1%, v septembru za 6,7%, in v avgustu za 13%. Dvig v januarju je bil nekoliko manjši nego v decembru, vendar večji nego v oktobru in novembru.

Značilno je, da se je tudi v januarju najbolj dvignil indeks cen rastlinskih proizvodov. Ze v trgovini številki smo opozorili, da se je spekulacija v zadnjih tednih polastila onega žita, ki mu cena ni maksimirana, to je zlasti ovsa in ječmena, kar je zlasti na novosadski borzi povzročilo občutno povečanje cen. Ves razvoj v zadnjih mesecih kaže, da ima sedaj, kakor v poletnih mesecih nadaljnje naraščanje draginje predvsem svoj izvor v rastočih cenah žita in poljskih pridelkov, kar ponovno dokazuje, da se nivo cen ne bo dal ustaliti, dokler država ne bo poslegla nato področje in regulirala v pravičnem razmerju vse cene krušnemu in krmilnemu žitu. Indeks cen rastlinskih proizvodov se je povzpel že na 210,5 (1926 = 100) in znaša povečanje v januarju 14,9 točke ali 7,8%. Indeks cen živine in živalskih proizvodov se je v januarju dvignil le za 1,7 točke ali za 1,4% na 122,9. Indeks cen mineralnih proizvodov se je povečal za 5,4 točke ali 4% na 141,3, indeks cen industrijskih proizvodov pa za 6,6 ali za 4,9%.

V primeri z januarjem lanskega leta in z zadnjim januarjem pred izbruhom vojne znša povečanje posameznih indeksov, kakor to sledi iz naslednje razpredelnice:

	Rast.	Ziv.	Min.	Industr.
proizv.	proizv.	proizv.	proizv.	proizv.
jan. 1939	86,4	64,1	90,8	76,6
jan. 1940	91,7	85,3	103,5	95,5
jan. 1941	210,5	122,9	141,3	139,2

Razlika nasproti
jan. 1939 +123,6 +58,8 +50,5 +62,6
v odst. +141% +92% +56% +82%

Indeksi cen rastlinskih proizvodov se je v primeri z januarjem 1939 povečal že za preko 140%. Pri vseh ostalih delnih indeksi znaša povečanje manj nego 100%, tako pri indeksu cen živine in živalskih proizvodov 92%, pri indeksu cen indu-

strijskih proizvodov 82% in pri indeksu cen mineralnih proizvodov 56%.

Ce pa vzamemo za primerjavo lanski januar, ko so bile cene že višje, tedaj vidimo, da znaša dvig indeksa cen rastlinskih proizvodov 130%, dvig indeksa živalskih proizvodov 43%, indeksa mineralnih proizvodov 33% in indeksa industrijskih proizvodov 46%.

Splošni indeks cen v trgovini na debelo se je v teku enega leta dvignil za 61,5%.

Splošni indeks cen v trgovini na debelo, se je, kakor rečeno, od januarja dvignil v primeri z decembrom za 4,7%, namreč od 143,9 v decembru na 150,7 v januarju. Indeks cen glavnih izvoznih proizvodov je narasel za 9,4 točke ali za 6,6% na 151,4, indeks cen glavnih uvoznih proizvodov pa za 2,3 točke ali 1,6% na 139,1. Primerjava splošnega indeksa cen z lanskim in predlanskim januarjem nam nudi naslednjo sliko:

	77,5
januar 1939	93,3
januar 1940	150,7
januar 1941	

povečanje naspr. 1939 +73,2 ali 94,3%
povečanje naspr. 1940 +57,4 ali 61,5%

Indeks cen glavnih uvoznih proizvodov kaže v primeri z lanskim letom skoraj enak dvig, kakor splošni indeks cen v trgovini na debelo, namreč za 60,3%, med tem ko se je uvozno blago le v manjšem obsegu dvignilo. Dvig indeksa cen glavnih uvoznih proizvodov znaša namreč le 41,4%, kar demantira trditve, ki se pogosto čujejo, češ da prihaja draginja predvsem od zunaj.

PETROLEJA NI
pa vendar krasna in pol-jetna svetloba
»LILIPUT« SVETILKO
s 80 SVETILNICAMI
1 liter petroleja 22 ur
svetlobe, toliko svetlobe
kot 100 litrov električnega
svetlobe. Dokler traja zaloga
je cena 295.— s kom-
pletnim priborom.
Vse to je za 100.—
Ni podobnega fabrika za
to ceno in s to jakostjo
svetlobe.
PETRO-LUX K. D., ZA-
GREB, RADISINA UL. 9.
Prospecti brezplačno
in franco! Tel. 72-60.
Bčemo agilne zastopnike in
preprodalce!

V interesu zavarovancev je, da se nekaj časa potpne s svojimi zahtevami. Ni oportuno zahtevati odkupov, ker bi tako zavarovanci izgubili pravico na povisjanje zavarovanja. Prav tako je škodljivo vsako odstopanje (cediranje) polje tretjim osebam, ker bi bili zavarovanci na ta način težko oškodovani, kakor so bili n. pr. člani bivše »Vzajemne pomoči«, registrirane pomožne blagajne v Ljubljani, ki so prodali raznim spekulantom svoje članke pravice.

Zastopstvo Jugoslovenskega Feniksa v Ljubljani še ni prejelo nobenih podrobnjših navodil od svoje centrale v Beogradu, pa tako ne more še dati interesentom nobenih pojamil in informacij. Zato naj zavarovanci še malo potpne in naj se ne obračajo na zastopstvo niti ustmeno niti pisano, ker to povzroča samo izgubo časa in nepotrebnost stroške. Čim bodo s pravilnikom objavljena podrobnjša navodila, bodo takoj obveščeni vsi Feniksovi zavarovanci, kaj jim je storiti, da ne bodo v svojih pravicah prikrajšani.

Vodstvo zastopstva Jugoslovenskega Feniksa v likvidaciji v Ljubljani je prevzel g. Ivo Lah, uradnik OUZD v Ljubljani, ker je g. ravnatelj podružnice Zvonku Žolgarju po § 14. uredbi prenehala služba z 31. I. 1941.

Gibanje klirinških računov

Najnovejši izkaz Narodne banke o gibanju klirinških računov zaznamuje na klirinškem računu z Nemčijo majhno nazadovanje salda našega dolga, in sicer od 58,88 na 58,20 milijona mark, med tem ko se je saldo našega dolga v Protektoratu povečal od 63,3 na 68,3 milijona Kč. Naš klirinški dolg v Slovaški se je precej zmanjšal, in sicer od 30,1 na 25,6 milijona Ka.

Na klirinškem računu s Italijo, kjer se je v tretji četrtini januarja naš dolg naglo skril od 39,0 na 15,9 milijona din, smo že v zadnji četrtini januarja zabeležili zopet povečanje na 21,6 milijona din, v prvi četrtini februarja pa nadaljni dvig na 27,3 milijona din. Naš klirinški dolg v Turčiji, ki se je dolg dolgo časa gibal nad 10 milijonov din, je že zadnje tedne nazadovale; tudi v prvi četrtini februarja se je saldo skril od 8,1 na 5,9 milijona din.

V ostalem dolguemo v kliringu Madžarski 87,0 milijona din (prejšnji teden 86,4), Rumuniji 3,5 milijona din (3,5), Belgiji 4,0 milijona din (4,9) in Danski na obeh računih 5,4 milijona din (5,0).

Med aktivnimi klirirgi zaznamuje klirinški račun z Nizozemsko po zadnjem zmanjšanju zopet povečanje salda naših terjatev od 3,36 na 5,70 milijone goldinarjev. Saldo naših klirinških terjatev v Franciji se je zmanjšal od 4,0 na 3,9 milijona frankov, naše terjatve v francoskih kolonijah pa so ostale nespremenjene na višini 5 milijonov frankov. Naše terjatve v Bolgariji so se zmanjšale od 1,18 na 0,86 milijona din, v Norveški pa so se povečale od 0,39 na 0,49 milijona din.

Gospodarske vesti

== **Pred spremembo uredbe o mletju in kruhu** glede predpisov o pšenično-koruznem kruhu. Z uredbo o mletju in kruhu od 14. decembra je določeno, da se mora za izdelovanje kruha uporabiti 70% enotne pšenične moke in 30% presejane koruzne moke, pri čemer se sme enotna pšenična moka nadomestiti do polovice z rženo moko, koruzna moka pa do dveh tretjin s krompirjem. Ze v januarju pa je ban dravske banovine predpisal razmerje 40% pšenične in 60% koruzne moke, ban banovine Hrvatske pa je skril delč pšenične moke na 50%. Zaradi pomanjkanja pšenične se je izkazala potreba spremeni predpise tudi za ostala država. Iz Beograda poročajo, da bo spremenjena uredba o mletju in kruhu in da bo povisjan za vso državo odstotek koruzne moke od 30 na 50%. Uredba bo v prihodnjih dneh objavljena.

== **Vprašanje sanacije našega bančništva.** Nedavno smo poročali o seji posvetovalnega odbora za bančništvo pri trgovinskem ministrstvu in o akciji, da se izvede končna sanacija razmer pri naših denarnih zavodih. Sedaj poročajo iz Beograda, da bo ustanovljen poseben koordinacijski odbor, sestavljen iz 5 predstavnikov posvetovalnega odbora za bančništvo pri trgovinskem ministrstvu in 5 predstavnikov enakega posvetovalnega odbora pri banski oblasti v Zagrebu. Ta koordinacijski odbor bo izdelal zakonske načrte za sanacijo našega bančništva. Predvsem bo izdelal okvirno uredbo, ki naj uredi glavna vprašanja s področja bančništva. Koordinacijski odbor bo posvetil posebno pažnjo ureditvi predpisov za hranilne vloge pri denarnih zavodih, ki bodo imeli predvsem namen, povečati sigurnost teh vlog in možnost razpolaganja ob vsakem času.

== **Zvišanje prevoznin na ladjah državne rečne plojbe.** Rečna plojba kraljevine Jugoslavije je zvišala vozne cene in prevoznino za priljago za 20 odstotkov.

== **Postavitve komisarija pri Zagrebški tvornici papirja.** Na podlagi uredbe o ureditvi delovnih odnosov v podjetjih je banka oblast imenovala za komisarija pri Zagrebški tvornici papirja dr. Aleksandra Hondla, višjega pristava pri oddelku za obrt, industrijo in trgovino banske oblasti.

== **Iz trgovinskega registra.** Vpisali sta se nastopni tvrdki: Splošna gospodarska družba z o. z. na Jesenicah (izvrševanje gostilniške in kinematografske obrti); osnovna glavica 200.000 din; poslovođe: Ivan Čelešnik, Cvetko Kristan in Jožef Sušnik z Jesenice ter Joško Strazišar iz Javornika; Weslak Karel, trgovina s lesom na debelo v Hočah. — Pri Hranilnici dravske banovine v Ljubljani je vpisana ustanovitev podružnice v Kranju (člani upravnega odbora podružnice so: dr. Anton Megušar, odvjetnik, Jurij Pollak, mizarški podjetnik, in Mihael Draksler, posestnik in gostilničar). — Tvrdka Gerkman Franjo, tekstilna tovarna v Laškem je spremenila besedilo firme v »Gerkman r'Fanj, tekstilna tovarna »Lava«, Laško. — Pri Akcijah družbi za kemično industrijo na Dunaju, podružnici v Ljubljani, je vpisano, da znaša odsej osnovna glavica 1,5 milijona mark. — Pri tvrdki Papirice, družbi z o. z. v Ljubljani so izbrisani poslovodje dr. Alojzij Kobal, dr. Ciril Pavlin in Richard Schwinger ter prokurist Franc Kobenter, vpisan pa je kot poslovodja dose-danji prokurist Ernest Hleng, industrijec v Ljubljani.

== **Zvišanje glavnice.** Sklican je občni zbor »Sattunus« d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov v Ljubljani, ki bo sklepal o zvišanju glavnice od 3 na 6 milijonov din.

== **Za opremo novega poštnega poslopja v Kranju** je banska uprava razpisala pismeno ponudbeno licitacijo.

Borze

12. februarja

Na jugoslovenskih borzah je bilo tudi danes povpraševanje za grške bone po 38.

Bolniki dobe dodatne nakaznice za moko

Banovinski prehranjevalni zavod (Prevod) v Ljubljani razglasa:
Po zaslišanju oddelka za socialno politiko pri kr. banski upravi razglasa Prevod, da se bodo izdajale za bolnike dodatne nakaznice za moko in kruh po naslednjem postopku:

1) Bolniki, ki zaradi bolezni na prebavi ali zaradi drugih bolezni ne smejo uživati kruha s primesjo koruzne moke in imajo nakaznico za kruh in moko, morajo dobiti pri sreskem sanitetnem referentu, mestnem fiziku ali občinskem zdravniku zdravstvene občine, v kateri stanujejo za vsak teden, dokler traja bo-lezen, dodatno nakaznico za 1 kg pšenične moke. Ako bo trajala bolezen po oceni uradnega zdravnika dalj časa, sme izdati uradni zdravnik dodatne nakaznice tudi za več tednov naenkrat, vendar ne več kakor za štiri tedne. Uradni zdravniki morajo na hrbtni strani glave nakaznice navesti bolezen in svojo izjavo potrditi s štampiljko in podpisom. Uradni zdravnik izdajajo te nakaznice na osnovi svojega pregleda ali potrdila drugega zdravnika. Zdravniška spričevala privatnih zdravnikov za dodatno nakazilo moke je pred-

Kadar kupujete ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi »Bayer«-jev križ, ki ga mora imeti. Ni namreč Aspirina brez »Bayer«-jevega križa.

Dolga rep. pod št. 1. 7207 od 12. marca 1941.

Tečaji na svobodnem trgu so ostali nespremenjeni.

Na zarezškem efektivnem tržišču je bilo za Vojno škodo pri mlačnejši tendenci povpraševanje po 478 (v Beogradu je bil promet po 478). Zaključki pa so bili v 4% agrarnih obveznicah po 56 in v denicah Narodne banke po 7000 do 7050.

DEVIZE

Ljubljana. Oficialni tečaji: London 174,57 — 177,77. London 4425 — 4485. Curih 1028,64 — 1038,64. Tečaji na svobodnem trgu: London 215,90 — 219,10. New York 5480 — 5520. Curih 1271,10 — 1281,10. Privatni klirirg: Berlin 1772 — 1792. Solun 38 den.

Curih. Beograd 10. Pariz 7,80. London 16,12. New York 431. Bruseli 69. Milan 21,70. Madrid 40. Amsterdam 229. Berlin 172,50. Stockholm 102,6250. Oslo 98,50. Kopenhavn 83,50. Sofija 4,25. Lisabona 17,27. Budimpešta 85. Atene 3,00. Carigrad 3,3750. Bukarešta 2,1250.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 478 den. 4% agrarne 55 — 55,50 (6), 4% severne agrarne 56 — 56,50. 6% be-gluške 86,50 den. 6% dalm. agrarne 81,50 bl. 6% šumske 80 bl. 7% stabiliz. 96 den. 7% invest. 101 den. 7% Seligman 102 den. 7% Blair 100,50 den. 8% Blair 106,50 den; delnice: Narodna banka 7000 — 7030 (7000 — 7050). PAB 206 den. Trbovješka 400 do 402. Sečerana Veliki Bečker 700 den. Beograd. Vojna škoda 477 — 478 (478), 4% severne agrarne 55,75 den. 6% be-gluške 85,25 — 85,75 (85,50). 6% dalm. agrarne 80 — 80,50 (80,50). 6% šumske 79,50 — 80,25. 7% invest. 100 — 101 (101), 7% Seligman 103 den. 7% Blair 101 den. 8% Blair 107 den. Narodna banka — (7000).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Zaradi praznika borza danes ni poslovala.

ZIVINA

+ Mariborski živinski sejem 11. febru-
arja. Okoliški gospodarji so prignali 7 konj. 20 bikov. 130 volov. 361 krav in 14 telet, skupno 532 komadov. Cene so bile naslednje: debeli voli 9 do 9,75 din pol-debeli 8 do 9, plemenski 8,50 do 10, biki za klanje 6,50 do 8, glavne krave debele 7 do 8, plemenske krave 6 do 7, krave klobasice 5 do 6,50, krave molzavice 8 do 10, breje krave 6 do 7,50, mlada ži-vina 7,50 do 8,75, teleta 8 do 10 din za kg žive teže. Prodanih je bilo 377 komadov.

Deputacija mesarjev pri ministru trgovine

Beograd, 12. febr. AA. Davi se je vrnil iz Zagreba v Beograd minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andrea, ki je do polodne sprejel madžarskega trgovskega atašaja, dr. Silagya, kakor tudi zastopni-ke mesarjev iz vse države, ki so mu izročili spomenico, v kateri so razložena njihova stanovska vprašanja.

Iz državne službe

Beograd, 12. febr. p. Imenovan je za namestnika državnega tožilca v Ljubljani Josip Kokalj, sodnik okrožnega sodišča. Premeščeni so: učitelj Josip Juranič in njegova žena Leopoldina, učiteljica, iz Vefike doline v Selce, učiteljica Alojzija Jeglič pa iz Selce v Dražgoše.

Imenovan je za pogodbenega strokovnega mizarkega mojstra v šoli za uporabno umetnost v Beogradu za dobo treh let Engelbert Potušek, strokovni mizarški mojster v Beogradu.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

ložitj zgoraj navedenim uradnim zdravniškom v svrbo izdaje dodatnih nakaznic. Bolniki, ki dobe dodatne nakaznice, obdrže svoje redne nakaznice za moko.

2) Prevod bo dodelil zdravnikom zdravstvenih občin preko sreskih sanitetnih referentov potrebno število dodatnih nakaznic za kruh in moko, mestnim fizikom avtonomnih mest pa neposredno.

3) Uradni zdravniki vodijo seznam o izdanih nakaznicah ter poročajo Prevodu preko sreskih sanitetnih referentov do 10. vsakega meseca, koliko dodatnih nakaznic se v preteklem mescu izdali. Mestni fiziki predložijo Prevodu ta poročila neposredno.

4) Uradni zdravniki izdajajo siromašnim bolnikom dodatne nakaznice za moko brezplačno. Prevod opozarja javnost in organe, ki bodo dodeljevali te nakaznice, da bo prisiljen ukiniti te dodatne nakaznice za bolnike v primeru, če bi se razširil krog upravičencev na osebe, ki jim dodatne nakaznice niso res nujno potrebne. Iz tega razloga poziva Prevod vse uradne zdravnike, da nastopajo pri izdajanju teh dodatnih nakaznic z vso rigoroznostjo.

GLAVNA KOLEKTURA
DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIE
»VRELEC SREČE«
ALOJZIJ PLANINSEK
BEETHOVNOVA UL. 14.

javlja izid zrebanja z dne 12. februarja
DIN 40.000.— št. 42325 44235
DIN 20.000.— št. 54825 60559
DIN 16.000.— št. 18442 82817 86005
DIN 12.000.— št. 21367 43725 56393 71406
88692 94205

PO DIN 10.000.—
17741 31682 47297 48236 57219 63818 80379
85240 87754 89379

PO DIN 8.000.—

Prebivalstvo angleškega otočja pred najtežjimi preizkušnjami — Plinske in platnene maske so že razdeljene — Povsod gradijo utrdbe proti vpadu

Angleška javnost pričakuje za sredino tega meseca začetek novega, vse dosedanje dogodke prekašajočega razdobja vojne. Oblasti pripravljajo prebivalstvo na to, da bo moralo

mogoče cele mesece doživljati najtežje preizkušnje. Vojska prireja velike vaje, vse v znamenju morebitnega poskusa Nemcev, da bi vdrla na angleška tla. Pred nekoliko dnevi so pozvali pod orožje nove letnike.

Za bolnike so pripravili nove plinske maske, ki omogočajo lažje izdihovanje. Vse povsod organizirajo stražno službo

proti zažigalnim bombam.

Posebno težko je organizirati to službo v londonskih poslovnih četrtih, ki so ob koncu tedna prazne. Tvrde so dolžne postavljati takšne straže in če tega ne store, jih

kaznujejo. Po cestah postavljajo povsod vreče s peskom, ki rabijo tudi proti zažigalnim bombam. Nadalje so oblasti odredile, da morajo ljudje

v posodah z vodo,

ki so na cestah in ki v mrzlem vremenu zmrzujejo, led razbijati.

Kjer je le mogoče, gradijo v stanovanjih zaklonišča, ki so deloma iz kovine, deloma pa tudi iz betona. Ker javnih zaklonišč ni, so mogli zgraditi v zadostnem številu, jemljejo v ta namen druge primerne zgradbe. Na postajah londonske podzemeljske železnice prenočujejo slej kakor prej

tisoči ljudi.

Celo cerkve uporabljajo kot zaklonišča. V kripti liverpoolske katedrale so uredili n. pr. štiri sto ležišč. Pomankanje cimenta, ki so ga potrebovali v prvi vrsti za grad-

njo obalnih utrd, je nekaj časa zadrževalo gradnjo zaklonišč. Sedaj je v tem pogledu boljše.

V higienskem pogledu

je nastopila sedaj najbolj kritična doba zime. V zakloniščih so razdelili doslej pol milijona platnenih mask za usta, ki naj ljudje varovale okužbe.

V prestolnici so ruševine odstranili že na mnogih mestih. Za to delo je na razpolago razmeroma malo rok, kajti potrebujejo jih v prvi vrsti

za gradnjo utrd.

Cestni promet se ponekod, kjer so težke bombe posebno hudo gospodarile, obnavlja šele po mesecih. Preko jam, ki so jih izkopale bombe, so položili mestoma lesene mostove za pešce. Kolone delavcev popravljajo pod cestami kanale in pretrgane telefonske zveze obnavljajo vsaj začasno.

General Wilson

britanski guverner vojaško zasedene Libije

Spanje v stoječi pozi

Poskusi chičaškega zdravnika Robertsona

»Spi stojte!« se glasi najnovejši zdravniški nasvet, ki ga daje chičaški zdravnik dr. Winston Robertson svojim rojakom. Trdi, da je takšno spanje najboljši zdravilo za vse bolezni, ki jih povzroča povečani krvni pritisk v glavi.

Da bi izvajanje svojega predpisa ljudem olajšal, je zgradil pripravo, ki naj nadomesti posteljo in ki drži človeka v skoraj navpični legi. Ta priprava ima številne

opore, ki naj telesu olajšajo stoječe spanje. Pacienta polaga dr. Robertson v to pripravo z vatrani pasovi. Če ima človek dobro voljo, mu je v tem čudnem ležišču baje brez težave mogoče zaspiti. Točnejših podatkov o zdravilnih učinkih novega spanja pa, na žalost, ni.

Ladja v pesku in na valovih

Anglo-sudanska vojaška straža ob Sueškem prekopu

A NEKDOTA

Ludwig Knaus si je ogledoval nekoč sliko nekega slikarja, ki mu pri najboljši volji ni ugajala. Imenovala se je »Sončni vzhod«. Na zadnje se ni mogel vzdržati in je slikarja vprašal, kje je prav za prav študiral.

»Seveda v tujini!« je odgovoril slikar bahavo.

»Tako?« je dejal Knaus. »Sedaj razumem. Takšnega sončnega vzhoda tu pri nas namreč še nisem nikoli videl.«

VSAK DAN ENA

Poučna zgodba z naslovom: Ne segajte si v lase!

Vojski libijske vojske

ki se bore na strani Italije

Dva milijona voltov proti raku

Letno poročilo Britskega zavoda za raziskovanje raka navaja med najvažnejšimi pridobitvami v tem področju instalacijo naprave za obsevanje z Röntgenovimi žarki, ki deluje z napetostjo 2 milijonov voltov. Ta naprava bo obratovala v globokem zaklonišču londonske bolnišnice svetega Jerneja. Doslej je tam delovala naprava z milijonom voltov.

Gruzinska akademija znanosti

Svet ljudskih poverjenikov Sovjetske unije je pooblastil svet ljudskih poverjenikov v Gruziji, naj v Tiflisu ustanovi akademijo znanosti. Otvorila se bo 25. februarja ob 20letnici Gruzinske sovjetske republike.

V Tiflisu so imeli doslej poleg vseučilišča med drugim zavod za geofiziko, zavod za fiziologijo in astrofizikalni observatorij. Med gruzinskimi znanstveniki sta zaslovela zlasti zgodovinarja Džavahišvili in Džanašija, ki sta objavila dragocena arheološka dela, dalje kemik Melikišvili, geolog Džanaelidze, fiziolog Beritašvili in drugi. Tudi matematika, botanika in fizika so zastopane z uglednimi znanstveniki. Nova akademija naj postane centrala za vse gruzinsko znanstveno delo.

Metaxasov naslednik

Grški ministrski predsednik Korizis

Če še ne veš, zdaj izveš

da so potresomerni aparati ameriškega vseučilišča v Frodhamu zabeležili dva močna potresna sunka. Ognjišče potresa je bilo oddaljeno 4160 km od New Yorka;

da predvajajo v ruskih kinematografih zdaj filmske žurnale, ki prikazujejo umetnost Valerie Barsove, pisalke Ulanove ter prizore iz Shakespearovih »Kralja Leara«, »Mnogo hrupa za nič«, Gorkega »Na dnu« ter »Maršala Kutuzova«. Poleg tega predvajajo posnetke, posvečene umetnosti Tolstaja, Lermontova, Gribojedova in Majakovskega;

da so obhajali prošle dni v Rimu dvadaseto obletnico lateranskega pakta, ki je prinesel pomirjenje med Kvirinalom in Vatikanom;

da je sovjetska vlada proglasila Kličnev za metropolno sovjetske mladavske republike;

da je bil rumunski poročnik Horia Georgescu obsojen na pet let ječe in na degradacijo, ker je pomagal maršalu Rydz-Smiglyju na begu iz Rumunije;

da je finska vlada razpisala novo posojilo za obnovitvena dela;

da razpolaga Amerika s 70 odstotki zlate zaloge na svetu;

da bo po sodbi avstralskega ministra Spencerja naslednjih šest tednov odločilno vplivalo na bodočnost sedanje civilizacije;

da je v Italiji umrla vdova po nekdanjem šefu italijanskega generalnega štaba v svetovni vojni maršalu Cadornu;

da je bil za novega šefa pariške policije imenovan ravnatelj pariške mestne občine, Marchand;

da se je izselilo iz krajev, ki so po sovjetsko-finskem premirju pripadli Sovjetski zvezi, 670 tisoč prebivalcev;

da sta se bivši ekspedicijski ladji Byrdove polarne odprave »North Star« in »Bear« vrnili v svoja oporišča;

da je Amerika prodala Veliki Britaniji doslej 300 svojih ladij;

da je francoska vlada dala nalog za ponovno vzpostavitev železniškega prometa na progi Džibuti — Adis Abeba. Na tej progi je bil ustavljen promet od dneva, ko je Italija stopila v vojno;

da je začela rumunska vlada izdajati nov list »Unirea«, ki je objavil v prvi številki uvodni članek generala Antonescu.

Letala na tekočem traku

Zakovice na strojni pogon bodo skrčile produkcijski čas za polovico!

Iz Detroita poročajo, da delajo v Fordovih tovarnah ta čas poskuse z novim postopkom zakovanja, ki zmanjšuje čas za izdelavo bombnika skoraj za polovico. Henry Ford je izjavil, da bi bilo s tem novim postopkom mogoče izdelati do tisoč bombnikov na dan.

Doslej so zakovanje izvrševali na roko,

S smučarskih tekem v Cortini

Nemška prvakinja Christl Cranzova ob startu

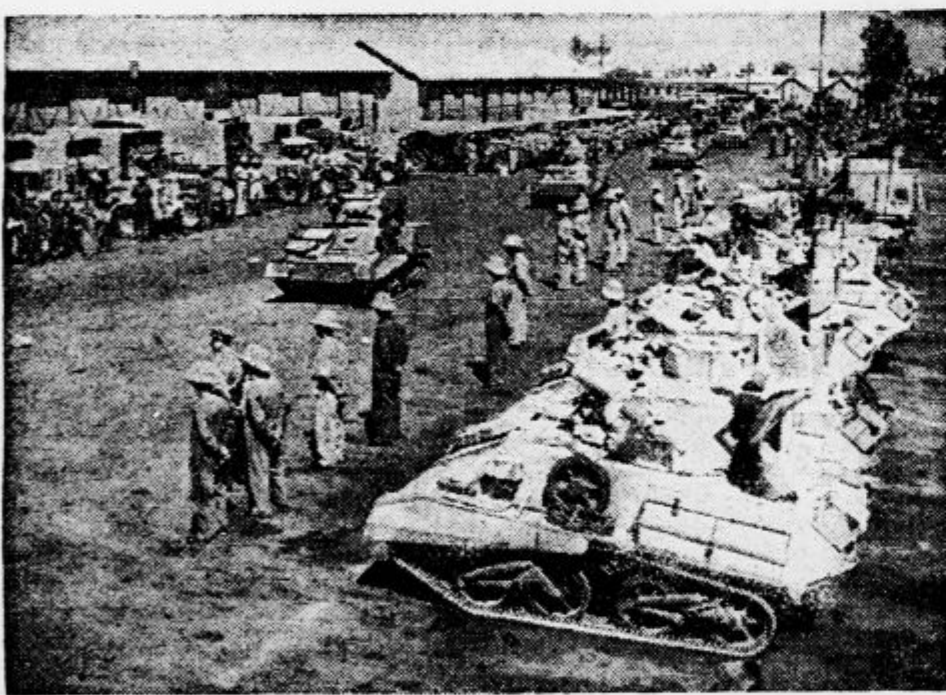
Križec mu je rešil življenje

Poročnik pehote Rino Cremonini, ki leži ta čas ranjen v lazaretu v Jakinu, pripoveduje zanimivo zgodbo. Pred njegovim odhodom na fronto mu je neki prijatelj podaril meden križ. Hranil ga je v levem zgornjem žepu svoje vojaške suknje. Med nekim bojem je poročnika zadel drobec bombe v prsa, toda križec je nevarno malo reč odklonil, tako da je ranila poročnika le v desno stran prsa. Križec, ki se mu srečanje z bombnim drobcem dobro pozna, poročnik seveda skrbno hrani.

Pozabljena nevesta

V neki pariški cerkvi se je pred dnevi zbrala večja poročna družba in duhovnik je hotel baš začeti s ceremonijo, ko so nenadno odkrili, da manjka nevesta. Minilo je pet minut, prešlo je pol ure, nje pa ni bilo od nikoder. Svatje so si začeli že šepetati, da si je mlada ženska morda premislila, ko je ženin kakor obseden stekel na cesto in izginil. Spet je minilo pol ure, tedaj se je z nevesto vrnil. Izkazalo se je, da je bil v svojem razburjenju popolnoma pozabljen oditi po njo!

Z libijskega bojišča

Kolona motortiranih oddelkov britanske vojske

Ivan Turgenev

Zgodba poročnika Jergunova

»Križca ne nosim, je ponovila Kolibri in pogledala nenadno vznemirjena čez ramo. »Ali hočete? Jaz vam bom pela...« je hlastno vprašala.

Kuzma Vasiljevič je spravil križec lepo nazaj v žep in se prav tako ozrl. Začul je rahlo praskanje za zidom.

»Kaj pa to?« je vprašal mrmraje.

»Miška... miška«, je kliknila Kolibri. Pri tem je tako nenadno, da se Kuzma Vasiljevič kar ni mogel tega nadejati, objela njegovo glavo s svojimi gladkimi, prožnimi rokami in nagel poljub se je vžgal v njegovo lice... prav tako, kakor če na polt položiš žareč ogel.

Kuzma Vasiljevič je stisnil dekle v svoje roke, toda izmuznilo se mu je kakor kača, saj pa je tudi bilo telesce le nekoliko debelejše od kačjega. In že je Kolibri poskočila iz šepala:

»Čakaj, izpitava najprej kavo!...«

»Pusti to, čemu kavo! Potem, potem!«

»Ne, zdaj! Zdaj je še vroča, pozneje bo hladna.«

Poprijela je za roč, dvignila kavnik in natakala kavo v obe skodelici. Kava je tekla v tankem vrtinčastem curku. Kolibri je naglavo glavico na ramo in gledala, kako teče. »Na, vzemi sladkor... Pij... tudi jaz bom pila!«

Kuzma Vasiljevič je vrgel košček sladkorja v skodelico in izpil s enim samim po-

žirkom. Kava je bila zelo močna pa grenkega priokusa. Kolibri ga je smehljuje se gledala, zganila je nosnici nad robom svoje skodelice, potem jo je lahno položila nazaj na podstavce.

»Zakaj pa ne pijes? je vprašal Kuzma Vasiljevič.

»Jaz... polagoma...« je odvrnila.

Kuzma Vasiljevič je postal ognjevit.

»Tak sedi vendar k meni!«

»Tako!« Sklonila je glavico in je segla po kitari, ne da bi odvrnila oči od Kuzme Vasiljeviča.

»Poprej ti še zapojem.«

»Že prav. Le prisidi!«

»Plesala bom. Hočeš?«

»Plešes tudi? To bi vsekako rad videl. Ampak, ali ne bi rajši pozneje?«

»Ne. Zdaj... In jaz te imam zelo rada.«

»Ti me ljubiš!... Potem vendar... V ostalem pa pleši, če že hočeš, ti prečudno bitje!«

Kolibri je stala ob robu mize njemu nasproti. Ko so nekajkrat zdrsnili njeni prsti bežno po strunah kitare, je pričela v veliko presenečenje Kuzme Vasiljeviča, ki je pričakoval veselo in živahno popevko, prepevati počesnen enoličen recitativ. Pri tem je vsak posamezni glas, ki ga je mukoma iztisnila iz grla, spremljala z odmerjenim pozabavanjem telesa na levo in na desno. Ni se smehljala, še bolj je strnila obrvi,

tiste okrogle, ozke obrvi, med katerimi je tako ostro izstopalo modro znamenje, podobno orientalski črki, najbrž vžgano s smodnikom. Njene oči so bile skoraj zaprte, toda še vedno sta izpod priprtih trepalnic mračno sijali zenici. Obe zenici sta bili še vedno mrko vprti v Kuzmo Vasiljeviča. In Kuzma Vasiljevič nikakor ni mogel odtrgati pogleda od teh čudovitih, pretečnih oči pa od rjavkastega obraza, ki je bolj in bolj rdel, od polodprtih in negibnih ustnic in od dveh črnih kač, ki sta se umerjeno gibali na obeh straneh ljubke glavičice. Kolibri se je še vedno pozibavala, ne da bi se premaknila z mesta. Polagoma je začela pregibati nožice: premakala jih je tiho na ta način, da je zdaj dvignila konico noge, zdaj zopet peto. Enkrat samkrat se je nenadno, bliskovito obrnila in je presunljivo kliknila, pri čemer je zavihlala kitaro visoko po zraku. Potem je vnovič zaplesala prejšnji enolični ples, ki ga je spremljala s prejšnjim enoličnem petjem. Kuzma Vasiljevič je ob vsem tem sedel mirne duše na divanu in je dalje ogledoval Kolibri. Čutil je nekaj nenavadnega: tako lahko in v svobodno mu je bilo pri duši, menda kar preveč lahkotno. Bil mu je, kakor da nič več ne čuti svojega telesa, kakor da plava, pri tem pa so ga spreletavali mravljinčji po vsem životu, noge so gubile moč. Njegove trepalnice in ustnice je dražila sladka zaspanost. Kuzma Vasiljevič ni želel ničesar več in tudi nič več ni mislil; bilo mu je tako prijetno, kakor da ga kdo uspava ali, kakor je rekla Emilija, ko da ga kdo zadržava v sen. Tiho je šepetal predse: »Mala igračka!« Zdaj pa zdaj so zdrsnili oblaki čez obraz »male igračke«... »Zakaj le?« se je moral vprašati Kuzma Vasiljevič. »Pač od kadila,« se

je pomiril. »Toliko sinjega dima je v sobi!« In spet ga je nekdo uspal in mu šepetal prijetne besede v uho... Toda te besede niso bile nikoli od kraja izgovorne. Nenadno je »mala igračka« razprla svoje velike oči, bile so kar nenavadno velike, skoraj tolikšne kakor mostni loki... Kitara je padla na tla in je pri tem odjeknila neke za devetimi deželami. Dober znanec Kuzme Vasiljeviča ga je rahlo objel in čvrsto od zadaj poprijel, potem mu je pripravnal ovratno ruto. Kuzma Vasiljevič je videl tik nad svojim obrazom kljukasti nos, goste brke in prodirne oči tistega črnega moškega z rokavom, na katerih so trije srebrni gumbi... Pa naj si so bile oči tam, kjer bi morale biti brke, in nasprotno brke tam, kjer bi morale biti oči, in čeprav je bil kljukasti nos docela obrnjen, vendar vse to nikakor ni začudilo Kuzme Vasiljeviča. Nasprotno, spoznal je, da mora biti tako. Prav za prav je nameraval vzkliti temu nosu: »Dober dan, bratec Grigorij!« Vendar se je premislil in je rajši... je rajši nemudno odpotoval s Kolibri v Carigrad, da se tam poročita, kajti ona je vendar Turkinja, njega pa je car pravkar imenoval za resničnega Turka.

22.

V pravi čas se je zdajci pojavila pred njim ladja: stopil je vanjo in čeprav se je po nerodnosti spotaknil in se tako pobil, da nekaj časa sploh ni vedel, kje je, si je vendar spot opomogel, vsedel se je na klop in je zaplul po tisti veliki reki, ki na stenskem zemljevidu nikolaevske gimnazije zaznamenovana kot reka Časa, ki teče proti Carigradu. Z velikim veseljem je plul nizdol po reki in ogledoval jate rdečih gag, divjih gos, ki so mu venomer plule naproti. Nikoli pa mu niso dale priti

blizu, marveč so se takoj potopile in se spremenile v okrogle, rožnate madeže. Tudi Kolibri se je peljala z njim. Ker pa se je bala vročine, je bila spodaj in je zdaj potrkala... Naposled sta prispela v Carigrad. Hiše so bile, kakor se pač hišam spodobijo, pozidane v slogu tirolskih bajt. Turki so imeli velike in častiljive obraze. Toda nikakor ni bilo kazno, jih kaj dolgo ogledovati: tedaj so se pačili in se naposled docela razpadali, kakor kopneči sneg. In že je tu stala palača, v kateri bo prebival s Kolibri... Odlično je bilo vse to urejeno! Stene z generalskimi portami, povsod epoete, v vsakem kotu sluge, ki so trobili, v salon pa se je dalo kar z ladjico zapejati. In seveda je tu visela tudi Mohamedova podoba... Ampak Kolibri hiti vedno dalje skozi sobe, njene kite se lahko vlečejo po tleh, nikakor se noče obrniti in je vedno manjša, vedno manjša... In že to ni več Kolibri, marveč pobih v krilcu, on pa je njegov vzgojitelj, ki mora s preklemanim fantičem splezati v daljnogled, in daljnogled postaja vedno ožji in ožji in že se ni mogoče v njem več premikati ne naprej ne nazaj in dihati tudi že ni več moči in nekaj mu pada na hrbet... in on ima zemljo v ustih... 23.

Kuzma Vasiljevič je odprl oči. Naokrog je bilo svetlo in tiho. Dihal je po octu in poprovi meti. Nad njim in na obeh straneh je bilo nekaj belega. Pogledal je natančneje: bilo je posteljno pregrinjalo. Hotel je dvigniti glavo... toda ni šlo; roki... tudi to ni šlo. Kaj le naj vse to pomeni? Pogledal je na konec postelje... Pred njim je ležal dolg trup, pokrit z rumeno volneno odejo, ki je bila rjavo obrobljena. Telo trup je pač očito njegov...

Diplomati v Berlinu

Velike spremembe v času po izbruhu vojne

Berlin, 9. februarja. Po presledku enega leta je nemška vlada zopet izdala spisek članov diplomatskega zbora v Berlinu. Ki je poprečno navadno izhajal do dvakrat na leto, spomlad ali jeseni. To pot je izdal nekolič zavlekl zaradi raznih izjem, ki so sproti nastajale med sestavljanjem spiska. Diplomatski zbor je v malem nekakšnem podoba vseh globokosežnih političnih izjem, ki so se v zadnjih letih izvršile na zemljevidu Evrope ter v mednarodnih odnosih držav v-eza sveta. V Berlinu je danes še 11 veleposlanstev, 29 poslanstev, ena država pa je zastopana s stalnim odpravnikom poslov. Ze pred izbruhom sedanje vojne sta odpadli poslaništvi Avstrije in Češko-slovaške, kasneje pa jima je sledila še cela vrsta drugih. Neposredno ob začetku vojne so iz Berlina odpotovali veleposlaniki Poljske, Francije in Velike Britanije ter poslaničniki Egipta. Južnoafriške zveze in Iraka Po zasedbi Norveške je nemško prestolnico zapustil norveški poslanik, kar tednov na to isto storili poslaničniki Belgije in Nizozemske ter stalni odpravnik poslov velike vojvodine Luksemburške. Znova se je skrčil diplomatski zbor, ko so se Sovjetski zvezi priključile baltske države Estonika, Latvija in Litva. Njihova poslopja so prešla v last Sovjetske Rusije in v nekdanjem litovskem poslaništvu posluje sedaj sovjetski generalni konzulat.

Tudi v pogledu osebnega sestava se je marsikaj izpremenilo. Japonska in Sovjetska zveza sta poslali v Berlin nova zastopnika. Moskvo zastopa v Berlinu sedaj namestnik narodnega komisarja za zunanje zadeve Vladimir Dekanozov, mladih pooblaščenec pa je general Hiroši Ošima, ki je pred leti že upravljal japonsko veleposlanstvo v nemški prestolnici. Zedinjene države so sicer formalno zastopane z veleposlanikom, toda veleposlanik Hugh Wilson je bil ob zasedbi Češko-slovaške odpoklican in Amerika vse doslej ni poslala v Berlin novega veleposlanika, dasi je Wilson medtem že d-segal starostno mejo in bil upokojen. Tudi začasni ameriški odpravnik poslov Aleksander E. Kirk je zapustil Berlin, vse posle pa je prevzel ameriški generalni konzul, poslaniški svetnik Morris. Tako je v Berlinu prav za prav samo deset veleposlanikov, če računamo mednje tudi Japonca Hirošio Ošimo, ki je še na potu na svoje službeno mesto.

Staršina, dražen diplomatskega zbora je napečev nuncij Cezar Orsenico. On je po službenih letih v Berlinu računovod od dneva, ko je predal svoje poverljive listine, najstarejši. Tudi dame diplomatov imajo svojo staršino, ki je vedno soproga onega poslanika, ki je že naidle akreditiran pri nemški vladi. Staršina diplomatov pri nemški vladi. Staršina diplomatov pri nemški vladi.

Cenova, soproga kitajskega veleposlanika, ki je za odstopni ameriškim poslanikom po službeni dobi prvi po činu. Od 29 poslanstev niso vsa zasedena. Irška, Kolumbija, Ekvador in Rumunija so trenutno brez poslanika. Posle vodijo začasni odpravniki poslov. Dosedanji irski poslanik je bil odpoklican kmalu pa izbruhu vojne, vendar je obdržala Irška svojega zastopnika v Berlinu. Med britanskimi dominijoni je ona edina, ki ima v Nemčiji še svoje zastopstvo. Rumunski poslanik je bil odpoklican, ker je imel prevzete posle zunanega ministrstva. Medtem pa je v državi prišlo do znanih izjem, in rumunsko poslaništvo upravlja sedaj začasno poslaniški svetnik Brabetianu.

S Francijo diplomatski odnosi še niso obnovljeni, ker med obema državama ni bil sklenjen mir. Francosko-nemški odnosi spadata v področje komisije za premirje, ki ji je pridružen zastopnik nemškega zunanega ministrstva. Komisiji je dodeljen tudi francosko odposlanstvo in po tem potu se rešujejo diplomatske zadeve med Francijo in Nemčijo. G. Abetz v Parizu ni poslanik, marveč je pooblaščenec zunanega ministrstva pri vojaškem povelstvu v Parizu. Ima sicer navs veleposlanika, ni pa akreditiran pri poglavari nezasedene Francije, zato tudi ne biva v Vichyju amrk v Parizu. Francoske zadeve upravlja v Parizu veleposlanik Fernand de Brinon kot generalni pooblaščenec vichyjske vlade.

Italijansko, japonsko in ameriško veleposlanstvo so največja inozemska zastopstva v Berlinu. Japonska ima poleg druge oseba kar 18 vojaških atašev v Berlinu; večina izmed njih je bila imenovana šele po zaključku trojnega pakta. Italija ima več vojaških in dva tiskovna atašea, enega tehničnega svetovalca v delavskih zadevah, ki skrbi pred vsem za italijanske delavce v Nemčiji enega atašea za kulturne zadeve ter enega atašea za kmetištvo. Tudi za trgovino ima Rim poseben komercialni svetnik z dvema pomočnikoma. Ameriško veleposlanstvo ima 19 poslaniških tajnikov. Ta pomnožitev osebja se je izvršila šele tik po izbruhu vojne, ko je Amerika prevzela zaščito britanskih interesov v Nemčiji ter se je delo veleposlanstva s tem podvojilo.

K velikim zastopstvom je treba šteti tudi sovjetsko veleposlanstvo, ki ima poleg tega še posebno trgovsko zastopstvo, katerega načelnik in dva pomočnika imajo diplomatski čin in značaj. Tudi švedsko poslaništvo je zelo številno ter ima neko posebnost v tem, da se v spisku njegovih članov nahaja tudi poslaniški kurat, ki ima diplomatski značaj. Švedsko poslaništvo je edino diplomat kot zastopstvo, ki ima svojega lastnega duhovnika.

BELEŽKE

Socialisti o govoru ministra dr. Kulovca

V govoru šefa slovenskega dela Jugoslovenske radikalne zajednice dr. Kulovca so se oglašili s svojim mišljenjem tudi slovenski socialisti v mariborski »Delavski politiki«. Mišljenje iznašajo v uvodniku, ki ga je napisal J. P. (najbrže G. Petejan). Uvodnik pravi, da je celjski govor ministra dr. Kulovca važen tudi za socialiste, in nato nadaljuje:

»Takih izjav nismo čuli od te strani že od leta 1917 sem. Ako je izjava g. ministra veran prikaz novega razpoloženja v stranki, kateri je stopil na čelo, je to izjava tudi z naše strani pozdraviti. Socialisti se dobro zavedamo težkega položaja, ki je nastal za nas vse zaradi vojne, ki divja okoli nas. Zavedamo se tudi nevarnosti, ki nam groze. Zato nam ni vse eno in nam tudi ne more biti, kakor se razvija naša notranja in zunanja politika, ker nismo bili in nečemo biti pristaši politike načela: »čim slabše, tem boljše«, četudi bi nam bila taka politika, strankarsko vzeta, začasno koristnejša. Socialisti gradimo svoj pokret na realnih temeljih. Mi stremimo po notranji politični, gospodarski in socialni konsolidaciji, ker le tako more delovno ljudstvo braniti svoje pravice in izboljševati svoj položaj. Zato želimo, da se meščanske stranke med seboj pomirijo, kar bomo mi le pozdravili in pod dami pogoji tudi podpirali, kakor smo aktivno podpirali enotno narodno gibanje v letih 1917—1919, ker nam je konsolidacija v prid naroda in države nad začasnimi strankinimi in osebnimi koristmi.

Smatramo pa, da je predpogoj za premirje med političnimi skupinami in Sloveniji in v državi, omogočitev in zagotovitev popolne enakopravnosti vseh ustvarjalnih sil pri odločanju v vseh političnih, socialnih in kulturnih vprašanjih, ki se tičejo vseh državljanov, predvsem pa delovnega ljudstva. Brez zagotovitve te enakopravnosti, je vsako premirje samo namišljeno in varanje samega sebe in javnosti. Ni mogoče iskrene sodelovanja tam, kjer so nadrejeni in podrejeni. Vsi naj bi kot enakopravni partnerji sodelovali v teh usodopolnih časih. Predvsem je treba omogočiti delavskemu razredu enakopravnost pred zakoni, svobodo združevanja in obrambo njegovih interesov. Le delavec, ki se bo čutil svobodnega in enakopravnega državljanja, bo tudi iskren borec za vsa vprašanja, ki so nam skupna, zlasti pa borec za neodvisnost države in nedotakljivost njenih mej!«

„Odsvetovana“ lista

Ideološki mlajše katoliške inteligence prof. Kocbek izdaja mesečno revijo »Dejanje«. V reviji razpravljajo on in njegovi prijatelji o raznih prebilih vprašanjih, to pa na način, ki je že svoj čas povzročil, da se je moral Kocbekov krog odseliti od »Dom in sveta«. V zadnji številki se močno huduje nad prof. Kocbekom in njegovim »Dejanjem« tudi Domoljub, čeprav je malo verjetno, da bi njegovi čitatelji »Dejanje« sploh poznali. List pravi, da je prof. Kocbek »proslul« in da je »njegovo Dejanje« napol krščansko, napol marksistično. Zato ga odsvetujemo katoliškim delavcem, kakor tudi glasilo Jugoslovanske strokovne zveze »Delavsko pravico«, ki to nekatoliško revijo hvali in priporoča.

Mnogostranski politik

Med pristaši starih radikalov, ki so ostali zvesti glavnemu odboru Narodno radikalne zajednice v Sarajevu je izbruh-

nil hud spor zaradi imenovanja novega mestnega sveta. Glavno vlogo ima v tem sporu voditelj sarajevskih staroradikalov dr. Milan Jožić. Sedaj so se oglašili predstavniki sarajevske JRŽ in ostro napadli g. dr. Jožića v domačih listih. Očitajo mu:

Uniformiranje naših Nemcev

V Novem Sadu so imeli v nedeljo vojvodinski Nemci veliki svečanostni in prireditveni, na katerih bomo posvedočili svojo povezanost in enodušnost. Nastopili bomo povsod v našem kroju, kar odgovarja našemu duhu in bistvu nemškega človeka.

»Bil je med prvimi, ki so pozdravili šestojanuarski režim. S prav takim navdušenjem je pozdravil likvidacijo šestojanuarskega režima in nastop vlade narodnega sporazuma. Ko je postal pokojni Spaho minister, ga je pozdravil dr. Jožić z besedami: »teboj, naš voditelj, če teba v goro ali v vodo...« Enako ognjevit je pozdravil desno roko dr. Milana Stojadinovića dr. Branka Kaludjerčiča, ko je po-

Občni zbor društva »Pravnik«

Predsednik dr. Dolenc izvoljen za častnega člana

Ljubljana, 12. februarja

V prostorih Odvetniške zbornice je bil zbor zelo odlično obiskan redni občni zbor društva »Pravnik«. Zborovanje je vodil društveni predsednik, član Akademije univ. prof. dr. Metod Dolenc, ki je po kratkih pozdravih in zahvali za številno častno udeležbo v jedrnatih obrisih podal splošno poročilo o delovanju odbora v preteklem letu. Mogel je z zadovoljstvom ugotoviti, da kljub novi svetovni vojni delo društva vendar nemoteno poteka v nezmanjšanem obsegu, za kar se je pač v prvi vrsti zahvaliti dejstvu, da društvo dela v svobodni narodni državi.

Sledila so poročila odbornikov, ki so bila enako kakor predsednikova soglasno z odobranjem sprejeta. Iz poročila tajnika s. o. a. Janka Orožna posnemamo, da društvo zaradi zunanjih razmer sicer ni moglo izvršiti vsega začrtanega programa, predvsem kar se tiče predvidenega, a že ponovno odloženega kongresa pravnikov iz vse države v Ljubljani, da pa je bilo sicer dele povsem zadovoljivo rešeno. Število članstva je v glavnem ostalo nespremenjeno. Društvo pripravlja v počastitev pok. zaslužnega dolgoletnega predsednika in častnega člana dr. Danila Majarona komemoracijo in odkritje spominske plošče na pokojnikovi rojstni hiši v Borovnici, ki bo izvršena v maju. Posebno skrb društva je bila lani posvečena slovenski pravni terminologiji, za katero je skrbel terminološki osek. Prav tako je nemoteno potekala tudi lanske akcija za izdajanje zakonikov. Izšla sta dva, dva nadaljina pa sta pripravljena za tisk. O zadovoljivem stanju blaginje je poročal blaginjak dr. Anton Urbanc, ki je pred-

stal minister. Ob imenovanju dr. Juraja Suteja za ministra financ je napisal članek, v katerem ga je pozdravil kot borca za svobodo in kot osvoboditelja od političnih preganjanj. Ko je obiskal bivši minister dr. Lazar Marković Sarajevo in zbral svoje radikalne ovčice, je bil zopet dr. Jožić tisti, ki ga je pozdravil v imenu sarajevskih staroradikalov. Trenutno pa nihče ne ve v Sarajevu, kateri politični skupini pripada danes g. dr. Jožić.

Napovedi Pavla Horvata

Kakor poročajo zagrebški listi, je znani ljubotomski politik Pavle Horvat zopet zbral svoje zveste in jim v Zagrebu poročal na seji svoje »Slovenske kmetko-delavske sloge«. Kakor vedo povedati zagrebški listi, je opozoril g. Horvat zbrane prijatelje na velike dogodke, ki se bližajo in na katere morajo biti člani Slovenske kmetko-delavske sloge že danes pripravljeni. Dejal je:

»Naš čas prihaja. Pripraviti se moramo naj temeljito, če hočemo, da bo naše kmetsko ljudstvo samo in svobodno odločalo o svoji usodi. V ta namen ne bo nobena žrtev prevelika. Mi smo z našo organizacijo sestavni del hrvatskega kmetkega pokreta.«

Letalska konvencija z Madžarsko

Beograd, 12. febr. p. »Službene novine« objavljajo uredbu, s katero se ratificira letalska konvencija med našo državo in Madžarsko, sklenjena in podpisana v Budimpešti.

Naše gledališče

DRAMA

Četrtek, 13.: Othello. Red B. Petek, 14.: zaprti. (Generalika). Sobota, 15.: Zaprti vata. Premiera. Red premijerski.

Nedelja, 16. ob 15.: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Šesto nadstropje. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

V blistavem okolju renesančnih sten in otoka Cipra je naslikana v žarečih barvah usoda zaupnega Othellovega značaja. Ta Shakespeareova umetnina je genialna zamisel dramatika, ki mu sega pogled do najglobljih človeških nagibov, katere predi z vsem bleeskom svoje intuicije. Naslovno vlogo bo kreiral Ivan Levar, glavna pa Mileva Bolitar-Ukmarjeva, Sever in Gabrijelčičeva. Režiser prof. Šest.

»Zaprta vata« imajo svoj naslov po neutešenem hrepenenju osemnajstletnika, ki si želi iz rodne hiše v svet. V glavnih vlogah Sarčević, Kralj in Tiran. Režiser M. Skrbinšek.

OPERA

Četrtek, 13.: Ples v maskah. Red četrtek. Petek, 14. ob 15.: Vesele žene windsorske. Ljudska predstava. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.

Sobota, 15.: Ples v maskah. Izven. Sprememba opernega repertoarja. Za abonente redni četrtek bodo pehi drevi Verdijevo opero »Ples v maskah«, namesto napovedane Goldmarkove »Sabske kraljice«. Sprememba se je morala izvršiti, ker je g. Gostič službeno zadržan v Zagrebu.

Ljudska predstava. V petek ob 15. uri bodo uprizorili kot ljudsko predstavo komično Nicolajevovo opero »Vesele žene windsorske« pod muzikalnim vodstvom dirigenta A. Neffata in v režiji D. Zupana. Glavna moška partija Falstaffa bo pel Betetto. Delo je našlo pri občinstvu živahen odziv, saj osvaja poslušalca z veseljem, segavim in komičnim dejanjem ter graciozno glasbo.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 15.: Visoka pesem. Nedelja, 16. ob 15.15: Gospa ministrice. Popoldanska predstava. Ob 20.15: Visoka pesem.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Četrtek, 13.: Sumljiva oseba. Red C. Petek, 14.: zaprti. Sobota, 15.: Habakuk. V korist Udruženja gledaliških igralcev.

Iz Trbovelj

t. Roditeljski sešatek. Upraviteljstvo I. deške ljudske šole vabi starše vsolanih otrok na roditeljski sešatek, ki bo v četrtek 13. t. m. ob pol šestih zvečer v priložni sobi šolskega poslopja.

t. Skupščina Amaterja bo v nedeljo 16. t. m. ob 16. v posebni sobi gostilne Volker.

t. Pozor, pasja steklina! Zaradi pasje stekline v litijskem srezu je oblast odredila strog pasji kontumac za občine Litija, Trebeljevo, Kresnice, Vače, Zagorje in Šmartno. Kontumac je tudi v brežiškem okraju.

SPORT

Smučarski dnevi naših planincev

Letošnje tekme škofjeloškega planinskega polka potekajo ob ogromni udeležbi v odlični organizaciji — Za tek na 18 km, ki je bil v ponedeljek, je startalo natančno 160 tekmovalcev

Škofja Loka, 10. februarja

Naš planinski polk v Škofji Loki pravi svoje vojske za čisto posebno manevriranje v planinskih predelih, pri čemer posveča v zimskih mesecih veliko pozornost tudi smučanju. Smučanje zavzema v naši vojski čedalje večji razmah; leto za letom prihajajo v polk vojski iz vseh predelov naše domovine in večina njih, razen Slovencev, ki jim je smučanje že prvi narodni sport, smučanja sploh ne pozna. Pri vojakih pa se seznanijo z njim in ga potem, ko se vrnejo na svoje domove, sijo doma. S tem opravljajo veliko propagandno delo, saj vemo, da obstajajo drugi, razen v Sloveniji, sportni klub, ki goje smučanje, le v mestih in še tu niso posejani preveč na goste. Vojaki pa prinašajo smučanje tudi v zadnje vase in to nam je zagotovilo, da bo postalo v najbližnji bodočnosti narodni sport ne samo Slovencev, temveč vseh Jugoslovencev.

Letošnje smučske tekme našega planinskega polka so izvedene v zares pomembnem stilu, tako v pogledu števila tekmovalcev kakor v pogledu organizacije. Tekme se dele na tri dele: danes je bil tek na 18 km, v sredo (To je med tem že minilo. Op. ur.) bo tekovanje vojaških patrol v tek na 30 km, v petek pa bodo tekme zaključene s stafetnimi teki.

K današnjemu tekmu na 18 km dolgi progi se je prijavilo natančno 160 tekmovalcev. Že število samo je tako veliko, da nam mora vzbuditi spoštovanje; naš planinski polk sam prireja letos svoje tekme, ki so, če že ne največje, prav gotovo med največjimi letošnjimi zimsko-sportnimi prireditvami. Poudariti pa je treba še drugo dejstvo: velik del tekmovalcev je prišel smučati šele letos, pa so kljub temu vsi vzdržali tekmo do konca, v dobri kondiciji in pri tem mnogi od njih prispeli na cilj v prvi polovici. Zgovoren dokaz izvrstnega človeškega materiala, ki trenira v pravi šoli.

Proga je potekala po Grebenih okoli škofje Loke in je bila odlično trasirana. Imela je pretežno gorski značaj ter je zahtevala od tekmovalcev mnogo napora, posebno ker so se med tekovanjem menjale snežne razmere. Favorita za prvo mesto sta bili poročnik Crnobori in podpor. Primožič. Zmagal je premočno Crnobori, ki je presmučal progo brez neizpolne, medtem ko je Primožiču 5 km pred ciljem počilo streme. Kljub temu je vendar korajžno vztrajal in presmučal ostali del proge na eni sami smučki! Borec za prvo mesto zato ni bilo, pač pa za naslednja mesta, kjer so imela še sekunde važno vlogo.

Tekme vodi komandant polka, polkovnik N. Kocič s pomočjo pomočnika komandanta polka, podpolk. B. Mamule, tehnično vodstvo pa tvorijo: kap. B. Predojevič, kap. A. Cerikvenik, por. V. Svoboda in por. F. Hajrovic.

Tehnični rezultati so bili naslednji: 1) por. Crnobori 1:44:45 sek.; 2) podnar. Pavlič 1:53:35; 3) podpor. Veljković 1:54:37;

Dva razpisa za Pohorje

1) IX. Orožnov smuk po Pohorju. Orožnov smuk preko Pohorja je po turističnih načelih zamišljeno krmarenje preko vsega pohorskega grebena od vzhoda do zahoda kot vsakoletna preizkušnja turnih vozačev. Tega izleta se lahko udeležijo vsakdo, toda zimskosportni osek SPD v Mariboru ne prevzame nikakega jamstva in odgovornosti za event. poškodbe posameznika.

Udeleženci se zberejo v soboto dne 15. t. m. zvečer pri Mariborski koči in se prijavijo vodji izleta g. Evgenu Vugi in inž. Majhnu. Prijavnina znaša din 20.— za osebo in jo je plačati pred startom. Vsak udeleženec se mora tudi izkazati z osebno legitimacijo. Start je ob 6. zjutraj pri Mariborski koči. Proga vodi mimo Ruške koče, na Klopni vrh, kjer je prvi počitek in prva kontrola. Nato mimo koč na Pesku, čez šintlarico in Jezerski vrh do Senjorjevega doma, kjer je glavna kontrola in glavni odmor. Odtod čez Črni vrh, Malo in Veliko Kopo v Vuzenico. Dolgost proge je cca 52 km, posamezni vzponi pa merijo 1.800 m, smuka pa je 2.600 m. Pred startom se bodo razdeljevali kontrolni listki in jih bo vsak dobil osebno. Kdor se pri startu ne javi in ne dobil kontrolnega listka, se bo smatralo, da ni startal pravilno. Vozači se morajo v vlak, ki odhaja iz Vuzenice ob 19.21, javiti vodji izleta in oddati kontrolne listke. Glavna kontrola je pri Senjorjevem domu. Zadnji čas za odhod od Senjorjevega doma je ob 15.

Onim vozačem, ki z uspehom prevozijo pot, izroči prireditelj poseben častni znak, ki ga ni mogoče kupiti. Znak ima na hrbtni letnico in ime lastnika ter naj služi propagiranju zimске turistične na splošno. Kdor prevozi Orožnov smuk 5 krat, ni treba zaporedoma, prejme okrog znaka srebrn venček, oni vozač pa, ki prevozi Orožnov smuk 10 krat, pa takšen venček v zlatu.

2) Prvenstvo MZSP v klasični kombinaciji

ISSK Maribor razpisuje za 16 t. m. tekovanja za prvenstvo MZSP v norveški kombinaciji in skokih v Ribnici na Pohorju. Pričetek tekovanja v nedeljo ob 9., in sicer v tek na 18 km, ob 14. skok na ribniški skakalnici. Prvi trije zmagovalci prejmejo plakete. Zmagovalec v sestavljenem tekovanju prejme razen naslova prvaka MZSP za leto 1941 še pokal, drugi in tretji pa lične plakete. Prijave je treba poslati do 15. t. m. do 12. na klubovo tajništvo, Vladimir Legvart, »Putnik« Maribor.

Razpis

medklubske skakalne tekme SK Ilirije na Javorniku

SK Ilirija v Ljubljani razpisuje za nedeljo 16. t. m. na svoji 25 m skakalnici na Javorniku s pričetkom ob pol 15. medklubske skakalne tekme za seniore, juniorje, naraščaj in mladino. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in predverificirani tekmovalci SZSZ. Prijavnice ni!

Tekmuje se po pravilniku SZSZ in pravilih SZSZ. Vsak tekmovalec nastopa na lastno odgovornost. Prijave z navedbo pravih letnikov tekmovalcev je poslati na naslov: Športno Zdravko, Slov. Javornik št.

4) redov. Smolej 1:56:03; 5) redov. Zupančič 1:57:27; 6) por. Pejčič 1:58:00; 7) podpor. Primožič 2:03:27; 8) Kaplar Kranjc 2:05:13; 9) rez. por. Illovar 2:05:23; 10) redov. Magdič 2:06:30.

O večeranjem tekovanju patrol bomo še pisali.

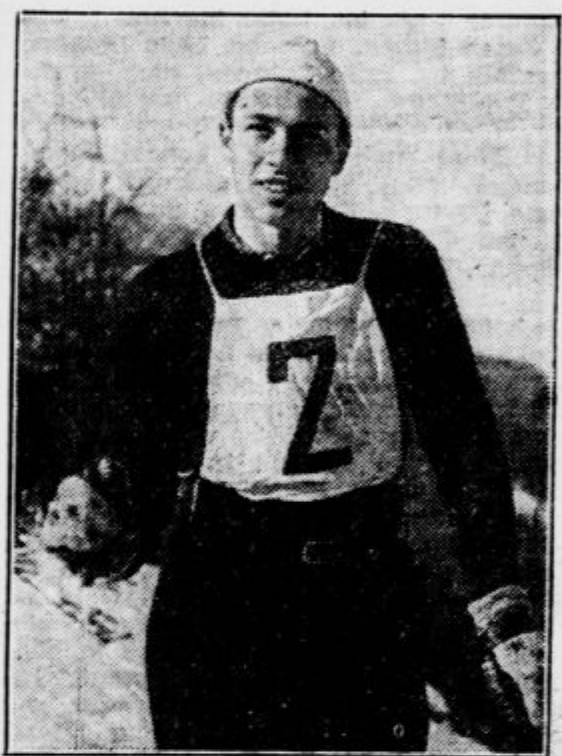
Smučarske tekme

SK Slovana v Naklem

V nedeljo je priredil agilni Slovan v Naklem smučarske tekme za prvenstvo kluba. Za tekme je vladalo veliko zanimanje, in sicer ne samo med tekmovalci, temveč tudi med občinstvom. Tako se je zbralo popoldan na skakalnici okrog 200 gledalcev, kar je za podelje pravi rekord. V dopoldanskem tekmu na 10 km je postal klubski prvak Rejc Andrej s časom 52:11 na naslednji dve mesti pa sta prišla Sajovic Vinko s 54:15 in Korencan Zdravko s 54:18. Med tekmovalci, ki so tekmovali izven konkurence, je dosegel najboljši čas Ister Alojz iz Podnarta s časom 52:43. Tekmovalo je v konkurenci 15 klubskih članov in 6 izven konkurence.

V skokih je nastopilo 16 tekmovalcev, in sicer sami Slovanovci. Prvak je postal Rejc Andrej, ki je na mali 20-metrski skakalnici dosegel najdaljši skok dneva — 18 m. Drugi je bil Traven Franc, tretji pa Smrekar Ivan. Prvak v tekni in skokih sta prešla smučki, ostali tekmovalci pa lepa in praktična darila.

Božo Gajšek,

član SPD iz Maribora, ki je z zmago v slalomu na celjskem zletu dobi najboljšo oceno v alpski kombinaciji in postal prvak SZSZ v tej disciplini

183, najkasneje do 12. na dan tekovanja. Mesto objave rezultatov ob 17. Prvi trije v vsaki razpisani skupini prejmejo spominske plakete.

Nad tekami obveznikov telesne vzgoje, ki bodo v smučskih disciplinah 15. in 16. februarja pri Celjski koči, je prevzel pokroviteljstvo ban dr. Marko Natlačen. Darila zmagovalcem so poklonili ban, minister za vojsko in mornarico, minister za telesno vzgojo in predsedniki mestnih občin Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj. Udeležba obveznikov-tekmovalcev bo zelo velika. V vseh samoupravnih mestih dravske banovine so občinski odseki za obvezno telesno vzgojo že izvedli izbira tekovanja obveznikov v smučskih disciplinah. Na tekovanju bodo prišli v velikem številu obvezniki iz vseh občin dravske banovine, vendar pa ne kot tekmovalci, temveč kot gledalci. Nekateri obvezniki obvezne telesne vzgoje iz podelskih občin bodo tako prvič v življenju prisostvovali smučkim prireditvam. Zaradi tega bodo ta medmestna tekovanja tudi velikega propagandnega pomena za zimski sport.

Novi odbor koledarske podzveze v Ljubljani, ki je bil izvoljen na rednem občnem zboru v nedeljo dne 9. t. m. je sestavljen takole: predsednik: Pleško Stanko, podpredsednika: Lazar Ferdo in Butnar Joško, tajnika: Šlibar Mirko in Zganjar Srečko, blaginjak: Sancin Ivo, teh. referent: Žerjal Oskar in Pogačar Franc ter odborniki: Valant, Miklavčič, Gregorič, Tršan, Znidarič, Lorbec, Abulnar, Gabrijelčič in Schwentner. Člana nadzornega odbora sta Vospernik in Frkroj, člana razsodišča pa Ciglar in Rome. Za častnega člana je bil izvoljen g. Plankar Ivan.

VIII. občni zbor SK Slavije bo v nedeljo 2. marca ob 8. v posebni sobi gostilne Cinkole na Poljanski cesti z običajnim dnevnim redom. Samostojne predloge za občni zbor morajo člani vsaj tri dni pred zborovanjem izročiti v roke predsednika. Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil skladen, bo eno uro pozneje nov občni zbor ne glede na število prisotnih članov. Odbor opozarja članstvo, da brez poravnane članarine ne bo nihče imel glasovalne pravice; zato naj vsi člani pohitijo in se pravčasno zgledajo pri blaginjakju.

SK Ilirija (hokejska sekcija). Vsi igralci, ki potujejo v Ga-Pa, se morajo sigurno udeležiti važnega sestanka v petek ob 19. v klubski sobi. Vsi ostali igralci pa morajo isti dan v garderobi na dralskišču ob 16. do 17. vrniti vso proti reverzu izročeno opremo. Kdor tega ne bi storil, naj računa s posledicami. Načelnik.

Uprava stadiona ZSK Hermesa skljuje redno sejo uprave stadiona v novih prostorih na Igrišču drevi ob 19.30. Vsi gg. člani uprave sigurno! — Tajnik.

SK Ljubljana. Danes ob 15. trening na Igrišču, obvezen za vse nogometaše.

Smrt pod vlakom

Beograd, 12. febr. p. Na mali železniški postaji Rakovici poleg Beograda je smrt povzročil vlak in popolnoma raznesel uradnika mestne občine žarka Atanasovića. Uvedena je bila preiskava, da ugotovijo, kako se je pripetila nesreča.

SOKOL

Skupščina Sokola
Ljubljana-Vič

Sokolsko društvo Ljubljana — Vič, ki že 32 let uspešno orje sokolsko ledino na periferiji velike Ljubljane, je dajalo obratno svojega dela. Skupščina se je udeležila članstvo v zadovoljivem številu. Ker je pred skupščino odstopil dolgoletni starosta br. Pavle Borštnik, podstarosta br. Rudi Marinič pa se nahaja na vojaški vežbi, je vodil in otvoril skupščino prosvetar prof. br. Lojze Merčun. Uvodoma se je spomnil našega vzvišenega staroste Nj. Vel. kralja Petra II. zatem pa pozdravil odposlanca župe in zbrano članstvo. Kratkot je omenil prilike, ki so nastale v društvu, in pozval navzočne brate in sestre, naj bodo v svojih izvajanjih stvarni in objektivni.

V odsotnosti tajnika br. Janeza Horvata, je prečital njegovo poročilo br. Lojze Merčun. Iz poročila je bilo razvidno, da je bilo društveno delovanje vključno raznim preseljenjem in neveselostim razgibano in živahno. V okviru Petrove petletnice je društvo saniralo sokolski dom in poslavilo 30 letnico obstoja. Poročilo je bilo soglasno odobreno. O tehničnem delu je poročal br. Bruno Borštnik in navedel ovire, ki so vplivale na tehnični razvoj društva.

Marijivo prosvetno delo je vodil prof. br. Lojze Merčun. V okviru PO so delovali predavateljski, gledališki, lutkovni, pevski, poročevalski in knjižnični odsek. O denarnem poslovanju je poročal blagajnik br. Karel Podlogar, poročilo statističarja pa navaja, da šteje društvo 462 članstva. Razrešnica upravi je bila soglasno odobrena.

Pri volitvah so bili izvoljeni: starosta br. Rudi Marinič, podstarosta br. Bogo Kemperle, načelnik br. Tone Logar, podnačelnik br. Tone Batič, načelnica s. Ančka Erženova, podnačelnica s. Špela Lukmanova, prosvetar prof. br. Lojze Merčun, tajnik br. Janez Horvat, nam. br. Lado Demšar, blagajnik br. Rado Lukman, nam. s. Cirila Jeločnikova, matirnik br. Rudolf Lukman, člani uprave s. Benčanova, Mirko Knez, Nace Kristof, Vinko Loboda, Karel Podlogar, Heri Fritsch, nadzorni odbor Bruno Borštnik, Jože Mesec, Jože Zavašnik, rasodišče Jeločnik, Mesec, Merčun, Gasperin, Tribuč in Kokole. —at.

Sokolsko gledališče v Poljanah se po 5 letih zopet predstavlja. Leta 1936 so se zaprla vrata sokolskega odra v Poljanah za 5 let, ker je bila dvorana, ki jo je imel Sokol Poljane za več let v najemu, prodana. V izgubo dvorane je izgubil Sokol tudi svoje stalno gledališče. Zadnja igra je bila uprizorjena za materinski dan leta 1936 sredi meseca maja in to Andersen-Meškova pravljica igra »Matje«. Nato je zavesa padla za 5 let in to nedeljo (16. t. m.) se bo spet dvignila. V novem sokolskem domu, katerega dvorana je bila otvorena meseca decembra preteklega leta, si je zadnjič Sokol postavil in za prvo silo uredil tudi oder in bo tako lahko zopet začel z delom. Za predpustni čas bodo zaigrali naši amaterski sokolski igralci »Svojeglavčiki«, igra s petjem v 3 dejanjih, pozneje pa se bodo postopoma lotili tudi resnejših del. Igra je priredil naš znan odskri strokovnjak J. Špicar. Vabljeni vsi!

Dramski odsek Sokola v Sevnici bo priredil v nedeljo 16. t. m. ob 15. uri v dvorani Sokolskega doma Goljevo mladinsko igro »Jurček«, v kateri nastopijo prvi naši mladi igralci. Vsebinska igra je zelo poučna in nadvse zabavna, saj je v njej nešteto veselih in ljubkih prizorov, ki jih še poživljajo trije popotni muzikantje, ki v vseh slikah nastopajo s svojimi instrumenti vse do začnjenega dejanja, ko se ob zvokih njih muzike igra zaključni z veseljem petjem in rajanjem. Upamo, da se bo občinstvo v zanimanju odzvalo vabilu in smno prepričani, da bo igra prav vsim zelo ugajala, ker jo bodo naši mladi igralci izvedli res dobro, za kar nam nameni skrbna režija sestre Tavze-sove. (—)

Iz življenja na deželi

SV. JURIJ OB J. 2. Zopet se je spomnil naše revne dece rojak g. Jožef Verbič z velikodušnim darom 500 din. Za njegovo dobrohotnost in velikodušnost se mu vodstvo ljudske šole najiskrenejše zahvaljuje.

PODPECA. Na svečnici je priredil zimsko sportni odsek SPD Mežica-Crna mladinsko smučarsko tekmo, katere se je udeležilo 42 mladih smučarjev v starosti 8 do 16 let. Proga, ki je potekala v glavnem v smuku, je zahtevala od mladih udeležencev veliko znanje. Rezultati so bili prav lepi, udeležba sama pa je pokazala veliko zanimanje tukajšnje mladine za beli sport. Tehnično vodstvo tekme je bilo v rokah odsekovskega predsednika g. Diehla in g. Goloba Maksa. — Popoldne je bil v rudniški dvorani v Podpeci občni zbor podružnice SPD Mežica-Crna. V uvodu se je predsednik g. Martin Ule spomnil agilnega in tragično preminilega člana Gutenbergerja. Nato je podal izčrpno poročilo o delovanju podružnice v minulem poslovnem letu. Delovanje podružnice je bilo vsestransko marljivo. Zaradi boleznitajnika g. Bošteleta je prečital njegovo poročilo tov. predsednik. V preteklem letu je štela podružnica 5 častnih in 190 rednih članov. Tudi blagajniško poročilo g. Lipuša je izkazalo lep napredek podružnice. Poleg nabave raznega materiala za kooč na Peci je podružnica še odplačala 10.000 din dolga za letno kopalnice v Mežici. Znatno pa je padel obisk turistov na Peci. Dočim je še leta 1939 obiskalo Uletovo kočjo na Peci 1033 turistov, je to število v preteklem letu padlo na 792. S tem je bil občni zbor zaključen in razvil se je prijeten družabni večer, ki ga je priredil zimsko-sportni odsek.

3 krasni avtomobili,

malo rabljeni, s skoro novimi gumami v odličnem stanju NAPRODAJ pri

ADLER SERVICE
L. M. KENDA

Ljubljana, Kersnikova ulica (za Slamičem)

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Službo dobi

Kuharico
samo prvo vrsto, samostojno, čisto in pošteno k triletni družini sprejemem takoj. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja na ogl. odd. Jutra pod »Plača 700 in trinajstaj«. 2981-1

Išče se
privatna namestnica ali namestnik za vse trgovske administrativne posle. Zahteva se samostojno in precizno delo, znanje pisane in pisane nem. stroju, perfektno znanje nemškega jezika in poznavanje italijanskega jezika. Ponudbe s sliko poslati na ogl. odd. Jutra pod šifro »Slike se vračajo natrag«. 2968-1

Sprejme se
prvo vrsto natakarica. Čedne znanosti, je prastara, ki je zmožna samostojno voditi dobro ideo restavracijo. Znanje nemščine je predpogoji. Nastop stane čimprej. Ponudbe je poslati na ogl. odd. Jutra pod šifro »Gore-jake«. 2968-1

Iščemo
1. samostojnega strojarja, 1. samostojnega kmet. čevljarja ali trobarja čarja in 1. varila. Ponudbe pod »S« na ogl. odd. Jutra. 2791-1

Kuharica
vajena finega kuhanja, z dolgoletnimi službami v boljših hišah, ki opravlja tudi vsa hišna dela, razen pranja perila, se išče k dvema osebam. Plača 400 do 450.—. Pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra služba«. 3005-1

Brivskega pomočnika
dobrega in hitrega, sprejme Janko Kofler, železniki, nad škofjo Loko. 3028-1

Vestno postrežnico
potrebujem takoj. Zgledati se od 14. do 15. Aleksandrova 3-III, desno. 3026-1

Službo poslovojdje
dobi, kdor posodi dobro izdano posojilo, dia 15.000. Lesna stroka. — Natančne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalno mesto«. 3032-1

Službe išče

Natakarica
računatna, z nekoliko praks, išče službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj bi nastopila«. 3018-2

Blagajničarka - začetnico
z mešč. šolo, išče boljša restavracija. Nastop takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposobna blagajničarka«. 3019-2

Dobra šivilja
gre šivat na dom po din 25 dnevno, ali v zame do na dom. Naslov v vseh posl. Jutra. 2998-2

Natakarica
mlada, simpatična, išče mesto v boljšem lokalu v Ljubljani za takoj ali s 15. februarjem. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Natakarica«. 3021-2

Pouk

Instrukcije
za vse šolske predmete nudijo brezposelni profesorski kandidati - strokovnjaki. — Novinarski dom, Gosposka 12; uradne ure od 10. do 12. 219-4

Profesor
poučuje jezike in druge gimnazijske predmete. Pošljite podatke na ogl. odd. Jutra pod »Uspeh zaiamčene«. 2833-4

Prodaj

Tračne žage
dobavila po najnižji ceni — Kranjc, Tyrseva 41. Dobavni rok izključno 6 tednov. 2996-6

Preproga »Sumak«
zelo lep starinski komad, velikost 2x3 m, ugodno naprodati. Ogledati pri »Persage«, Zagreb, Prilaz Dž. Deželica 31. 3010-6

Les

Bukove hlode
za takojšnjo dobavo kupujemo za izvoz. Ponudbe na Kmetijsko družbo, skladišče Maribor. 3031-15

Glasbila

Heidegerove koncertne citre
naprodati. Resljeva c. 26. Jontes. Vprašati med 11. do 14. uro. 3015-26

Prehrana

V dosmrtno oskrbo
sprejememo starejšo osebo na deželi, blizu kmetov in Ljubljane. — Lepo stanovanje in dobra postrežba. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »25000«. 2943-14

Kapital

Posojilo
dajemo našim članom in varčevalcem. Ugodni pogoji. Vloge obrestujemo po 5 odstotkov. Vsi varčevalci brezplačno zavarovani. Zastuga Dvorčakova 8. Išče moč poverjenike. 199-18

V najem

Trgovina z mešanim blagom
na najprometnejši točki v Kraski gori se odda takoj v najem. Pojasnila daje Petar Franc. Kranjska gora št. 37. 2522-17

Stanovanja

Pisarno
dve, treh sob, eventualno skupaj s stanovanjem, potrebujem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pošta — kolovoz«. 2900-21a

Stanovanje

iz 2 sob, kuhinje in priključ, iščem v centru ali izven za 1. marec. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. marec 1941«. 2997-21a

Soba odda

Solnčno sobo
s posebnim vhodom in dobro domačo hrano oddam 2-3 gospodom. Naslov v vseh posl. 3004-23

Parketirano

prazno sobo
lepo, s posebnim vhodom oddam takoj v centru. Rožna dolina, C. X. št. 25. 3000-23

Izgubljeno

Uhani
z modrimi kamni, obdanimi z briljanti, so bili izgubljeni blizu protestantske cerkve. — Pošten najditelj obli nagrado. Gundrum, Vošnjakova 20. 2999-28

Dne 8. februarja
je bila v vlaku Jesenice Ljubljana zamenjana aktovka z notami. Prosi se, da se jo vrne. — Gregor Weiss, Jesenice, Gorenjsko 3011-28

Rečna postrežnica
je izgubila ročno torbico. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi na ogl. odd. Jutra. 3027-28

Od Morave do Save
od Dunava do Drave proti kašlju vzemi

Karamela Rave

Zavoček din 5.— v lekarnah.

Otomane

modroce vrhnje in spodnje — ima najceneje na zalogi

SEVER, Marijin trg 2

MOŠKI

PRI ŽIVČNI SLABOSTI
poskusite **OKASA** Jodote
Org. zvez 100.— din.
Dobro se v vsaki lekarni.
Po želji pošljite besedilo.
Posojilna družba.
DELINI
BEOGRAD - KNEZ MINAJLOVA 1
Op. reg. pos. 3. b. m. m. m. m.

STARO OLJE

ZOPET NOVO!

s pomočjo regeneratorskega sistema Schlegela

»Tehnovum« Zagreb, Gorjanska 6.

Pri nas že več kot 300 aparatov v obratu!

54-7

Razno

MODROCE
patentne posteljne mreže nudi solidno in po nizki ceni

R. RADOVAN

tapetnik

Mestni trg 13.

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo
zato jo pustite redno kemično čistiti ali parvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Prilazna - svetlokalnica

PREMOG

KOKS — DRVA

nudi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 8

Telefon 20-59

Postrežba brezhlbna

Živali

Nemškega ovčjaka
starega 8 mesecev, čisto krvnega, prodam zelo poceni. Poizve se Zaboja št. 1. v trafiki. 3002-27

Izgubil se je

lovski pes, bele barve z rjavimi lisami. Sliši na ime »Pik«. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi na naslov — M. Molnar, Beethovnova št. 2-III. 3014-27

Informacije

Ne pozabite,
da vam je za razne usluge na pomoč v najrazličnejših vprašanjih na razpolago »Servis biro«, Ljubljana, Sv. Petra c. 27-I. Telefon 21-09. 3034-31

Kupim

VSAGOVSTNO ZLATO
SREBRNO PLATINO
SMAKODNE SAFIRJE RUBINE
BISERE ITO. STABINSKE
NAKITE TER UMETNE
PO NAJVIŠJIM CRMAH
STARA TRGKA
JOS. EBERLE
LJUBLJANA, TYRSEVA 2
HOTEL SLOH.

Lisice

strojimo, barvamo in prvotno izoelamo. — Krmarstvo L. Rot, Ljubljana, Mestni trg 5. 54-7

Stroji

Mizarski stroj
poravnalni in skobelni — kombiniran ali vsak zase, kupim. — Kotar Ludvik, Rova, Radomlje. 2877-29

Pridelki

Starega belega vina
nekoliko sto hektolitrov, prodaja posestvo Janekovič, Brdovec, pošta Zapršič. 2954-33

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
CERNE — juvelir,
Ljubljana, Wolfova ulica. 8-34

Inserirajte v »Jutru«!

Boljše brije in dalje traja...

Alcosa
533 BEST QUALITY
Made of finest Swedish Steel

Alcosa

AIC

Zahtevajte povsod britvico

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

ALCOSO

Z NOVIM TEKOČIM ROMANOM H. ADAMSA

DAISY IN ROSEMARY

Majhna sleparija utegne povzročiti obilo veselih, konec koncev pa tudi zelo nerodnih zapletitjav. Te mora spoznati zala Daisy, ko se je vtihotapila v Carterjevo milijonarsko rodbino in jo razmere spet in spet ovirajo, da ne more odložiti krlinke. Nazadnje pade nanjo celo sum, da je prekanjena goljufica... Braike in braici bodo z napetostjo spremljali vrtoglavi razvoj dogodkov, ki nazadnje pokažejo Daisyji rešilni izhod, onkraj katerega jo čaka odveza in uresničenje njenih srčnih želja. — H. Adams pripoveduje to zgodbo z dobrodejnim humorjem in bistrim darom za opazovanje ljudi.

PRIČETEK V NEDELJO, DNE 16. FEBRUARJA 1941

Pri kašlju

REMEDIA

Guajacol SIRUP

v tem originalnem zavitku
Dobiva se v vseh lekarnah

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Apoteka Bahovec — Ljubljana.

RFC & B. 1916-1939

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«!

SPREJMEMO

rudarske delavce

za lignit. — Plačamo NAJVIŠJE REZIJSKE IN AKORDNE DNEVNICE.
»Rudnik Rogaca« — Beograd — Braće Krsmanovića br. 4. — Tel. 26-300.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da nas je, previden s tolažili sv. vere za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod

ANTON ROZMAN

trgovec

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, dne 13. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta 83, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Vel. Mlačevo, dne 12. februarja 1941.

Globoko žalujoči:
ANA, soproga; ANICA, hčerka in ostalo sorodstvo.

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo tužno vest, da je v častitljivi starosti 92. let doživel naš dragi oče, ded in praded, gospod

Tomaž Mrevlje

veleposestnik v Sv. Križu pri Ajdovščini

Pogreb blagega pokojnika se je vršil na domačem pokopališču dne 11. februarja 1941.

Sv. Križ pri Ajdovščini, Logatec, Maribor, Ljubljana, 11. februarja 1941.

Žalujoče rodbine:
MREVLJE, MASTNAK, PALJK in RUBJA